

# Llyfr Cyllideb 2021-22

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg  
This document is also available in English  
Cyhoeddwyd March 2021



Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg  
This document is also available in English

## Cynnwys

| Adran 1. Cyllidebau refeniw a cyfalaf 2021-22 |                                         | Tudalen |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------|---------|
| 1.1                                           | Cyflwyniad                              | 3       |
| 1.2                                           | Ffeithiau allweddol am gyllideb 2021-22 | 4       |
| 1.3                                           | Trosolwg ariannol                       | 5-6     |
| 1.4                                           | Ariannu gwasanaethau'r cyngor           | 7-8     |

| Adran 2. Crynodeb o'r taliadau i'w codi |                                                                   | Tudalen |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------|
| 2.1                                     | Gwerthoedd y dreth gyngor ac amrediad y bandiau                   | 9-10    |
| 2.2                                     | Gofyniad y dreth gyngor 2021-22                                   | 11      |
| 2.3                                     | % cynnydd band D y dreth gyngor 2021-22                           | 11      |
| 2.4                                     | Taliadau'r dreth gyngor band D yn ôl ardal cyngor cymuned 2021-22 | 12      |
| 2.5                                     | Ardrethi annomestig (busnes) (NDR)                                | 13      |

| Adran 3. Cyllideb refeniw 2021-22 |                                                                 | Tudalen |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------|
| 3.1                               | Cyllideb gros i gyllideb net                                    | 14      |
| 3.2                               | Gwariant refeniw net yn ôl cyfarwyddiaeth gwasanaeth - crynodeb | 15      |
| 3.3                               | Siart gwariant refeniw net yn ôl gwasanaeth                     | 15      |
| 3.4                               | Ariannu gwariant refeniw net                                    | 16      |
| 3.5                               | Gwariant gwasanaeth net yn ôl grŵp                              | 16      |
| 3.6                               | Cyllideb net yn ôl amcan llesiant                               | 17      |
| 3.7                               | Gwariant refeniw gros                                           | 17      |
|                                   | • O ble y daw'r arian                                           | 18      |
|                                   | • Lle mae'r arian yn cael ei wario - yn ôl math o wariant       | 19      |
|                                   | • Lle mae'r arian yn cael ei wario - yn ôl maes gwasanaeth      | 20      |
| 3.8                               | Gwariant refeniw net yn ôl cyfarwyddiaeth                       | 21-33   |

| Adran 4. Cyllideb gyfalaf 2021-22 |                                       | Tudalen |
|-----------------------------------|---------------------------------------|---------|
| 4.1                               | Cyllideb gyfalaf 2021-22              | 34      |
| 4.2                               | Ariannu'r rhaglen gyfalaf             | 34      |
| 4.3                               | Dyrannu'r gyllideb gyfalaf            | 35      |
| 4.4                               | Gwariant cyfalaf yn ôl amcan llesiant | 35-36   |

| Adran 5. Cyngor bwrdeistref sirol Pen-y-bont ar Ogwr - ystadegau allweddol |                                             | Tudalen |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------|
| 5.1                                                                        | Cyngor bwrdeistref sirol Pen-y-bont ar Ogwr | 37-38   |
| 5.2                                                                        | Ystadegau gwasanaeth                        | 38-43   |

| Adran 6. Ystadegau cymharol Cymru |                          | Tudalen |
|-----------------------------------|--------------------------|---------|
| 6.1                               | Ystadegau cymharol Cymru | 45-47   |

| Adran 7. Geirfa |  | Tudalen |
|-----------------|--|---------|
| Geirfa          |  | 48-50   |

## ADRAN 1.

# Cyllidebau refeniw a chyfalaf 2021-22

---

### 1.1 Cyflwyniad

- 1.1.1 Mae'r ddogfen hon yn nodi cyllidebau Cyllid a Chyfalaf Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2021-22 ar ffurf gryno, ynghyd â gwybodaeth ariannol arall. Mae'n cynnwys crynodeb o'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor ar 24 Chwefror 2021, a gwybodaeth arall am ariannu'r gyllideb gyffredinol, gan gynnwys y ffordd y caiff y Dreth Gyngor ei phennu. Yn ogystal, mae'n cynnwys y Rhaglen Gyfalaf sydd ar waith tan 2030-31. Diben y wybodaeth yn y ddogfen hon yw helpu'r cyhoedd, Aelodau, Prif Swyddogion a'u staff i ddeall y sefyllfa ariannol bresennol a pharatoi ar gyfer cyllidebau'r dyfodol.
- 1.1.2 Dylid gwneud unrhyw ymholiadau am gynnwys y llyfryn hwn i'r Prif Swyddog Dros Dro - Cyllid, Perfformiad a Newid, a Swyddog Adran 151, Swyddfeydd Dinesig, Stryd yr Angel, Pen-y-bont ar Ogwr, CF31 4WB neu trwy e-bostio [talktous@bridgend.gov.uk](mailto:talktous@bridgend.gov.uk).

## 1.2 Ffeithiau allweddol am gyllideb 2021-22



### 1.3 Trosolwg ariannol

- 1.3.1 Dros y 10 mlynedd diwethaf, mae'r Cyngor wedi gwneud £68 miliwn o ostyngiadau yn y gyllideb. Er y bwriedir i gyllideb refeniw net y Cyngor fod yn £298.956 miliwn ar gyfer 2021-22, mae cyfanswm ei wariant yn llawer uwch na hyn. Gan ystyried gwariant a gwasanaethau sy'n cael eu hariannu gan grantiau neu ffioedd a thaliadau penodol, bydd cyllideb gros y Cyngor oddeutu £435 miliwn yn 2021-22.
- 1.3.2 Mae cyllideb refeniw flynyddol yr awdurdod lleol yn cwmpasu costau rhedeg yr awdurdod lleol o ddydd i ddydd (gan gynnwys cyflogau staff, gwasanaethau dan gontract, cyfleustodau, cynnal a chadw adeiladau, costau gweithredol etc.). Mae tua £191 miliwn o'r gyllideb gros yn cael ei wario ar staff y Cyngor ei hun gan gynnwys athrawon a staff cymorth ysgolion. Mae llawer o gost y gwasanaethau a ddarperir gan sefydliadau allanol hefyd yn gysylltiedig â chyflogau – mae'r rhain yn cynnwys, er enghraifft, gweithredwyr casglu gwastraff, gweithwyr gofal cartref, staff hamdden a gofalwyr maeth. Mae'r Cyngor yn cael y rhan fwyaf o'i gyllid refeniw gan Lywodraeth Cymru drwy'r Grant Cynnal Refeniw a chyfran o Ardrethi Annomestig. Mae'n ategu hyn drwy gasglu'r dreth gyngor, grantiau eraill a ffioedd a thaliadau. O ran y dreth gyngor, mae cyfran y dreth gyngor sy'n ofynnol er mwyn mantoli cyllideb y Cyngor wedi cynyddu'n raddol dros y blynyddoedd diwethaf ac mae'n ariannu 29% o'r gyllideb ar hyn o bryd.
- 1.3.3 Yn ogystal â bod â llai o incwm i ariannu gwasanaethau, mae mathau eraill o bwysau sy'n rhoi straen ar adnoddau. Mae hyn yn cynnwys rheoliadau a deddfwriaeth gan Lywodraeth Cymru naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol – er enghraifft pwysau a chyfrifoldebau newydd sy'n deillio o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, ymrwymiad Llywodraeth Cymru i ddileu digartrefedd, goblygiadau Bil Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) a Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018.
- 1.3.4 Mae pwysau sylweddol arall yn deillio o newidiadau demograffig. Mae pobl yn byw'n hirach, sy'n newyddion da, ond gall hynny hefyd olygu dibyniaeth gynyddol hefyd wrth i bobl fyw gyda chyflyrau mwy cymhleth neu gyflyrau lluosog. Yn ogystal, rydym yn gweld cynnydd yn nifer y disgyblion yn ein hysgolion, sy'n rhoi mwy o bwysau ar gyllidebau ysgolion. Yn fwy diweddar, mae gostyngiad yn swm y dreth gyngor sy'n cael ei chasglu, oherwydd bod yr amgylchiadau economaidd yn anodd i bobl, yn rhoi math arall o bwysau ar y Cyngor i'w reoli. Mae hyn ynghyd â chynnydd yn y gostyngiad yn y dreth gyngor wrth i fwy o bobl gael eu hunain ar incwm isel neu'n hawlio budd-daliadau.
- 1.3.5 Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Cynllun Corfforaethol sy'n nodi'r dulliau y bydd yn eu cymryd i reoli'r pwysau hyn tra'n parhau i sicrhau, cyn belled ag y bo modd, y gellir darparu gwasanaethau sy'n diwallu anghenion dinasyddion a chymunedau Pen-y-bont ar Ogwr. Dyma'r dulliau gweithredu:
- Er ei fod yn sefydliad mawr a chymhleth, bydd y Cyngor yn gwneud pob ymdrech i weithio fel un sefydliad unigol. Mae hynny'n golygu osgoi dyblygu a thrin data ddwywaith drwy rannu systemau a phrosesau. Nid yw hyn bob amser mor hawdd ag y mae'n swnio oherwydd yn aml mae rheolau neu gyfleoedd gwahanol yn berthnasol i wahanol wasanaethau. Serch hynny, mae gweithredu fel 'Un Cyngor



yn gweithio gyda'n gilydd i wella bywydau' wedi'i ymgorffori yng ngweledigaeth y Cyngor.

- Lle bynnag y bo modd, bydd y Cyngor yn cefnogi cymunedau a phobl i ddod yn fwy cydnerth drwy greu eu hatebion eu hunain a lleihau'r ddibyniaeth ar y Cyngor. Y rheswm am hyn yw nad yw'n gynaliadwy i'r Cyngor barhau i anelu at ddiwallu'r holl angen sy'n codi ac oherwydd bod yna gapasiti, doniau a syniadau'n bodoli mewn rhannau eraill o'r gymuned y gellir eu hannog i chwarae rhan weithredol ac effeithiol wrth gynnal a gwella gwasanaethau lleol. Mae gan y Cyngor rôl o ran annog, galluogi ac arwain y dull hwn ac mae wedi mabwysiadu hyn fel un o'i egwyddorion sylfaenol.
- Mae'r Cyngor wedi cytuno ar egwyddor o ganolbwyntio adnoddau sy'n crebachu ar y cymunedau a'r unigolion mwyaf anghenus. Mae gan rannau o'n cymuned broblemau tlodi ac anfantais hirdymor. Nid yw'r atebion i hyn i gyd o dan reolaeth uniongyrchol y Cyngor (er enghraifft, effeithiau newidiadau i'r system les) ond lle bo'n bosibl mae'r Cyngor wedi cytuno ei fod am leddfu problemau yn y meysydd hyn a datblygu atebion cynaliadwy tymor hwy. Bydd y ddyletswydd economaidd-gymdeithasol newydd ar gyffwrdd cyhoeddus, a ddaw i rym ar 31 Mawrth 2021, yn adlewyrchu'r nodau hyn.
- Mae gan y Cyngor dri amcan llesiant sy'n adlewyrchu'r egwyddorion hyn ac egwyddorion eraill. Wrth bennu ein hamcanion llesiant, rydym yn nodi'r hyn rydym yn gobeithio ei gyflawni a pham ei fod yn bwysig. Yr amcanion llesiant yw
  - I. Cefnogi economi gynaliadwy lwyddiannus,
  - II. Helpu pobl a chymunedau i fod yn fwy iach a chydnerth, a
  - III. Gwneud defnydd doethach o adnoddau. \*

*\* Mae'r amcan "Gwneud Defnydd Doethach o Adnoddau" yn golygu y byddwn yn sicrhau bod ei holl adnoddau (ariannol, ffisegol, ecolegol, dynol a thechnolegol) yn cael eu defnyddio mor effeithiol ac effeithlon â phosibl ac yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu adnoddau ledled y gymuned a all helpu i gyflawni blaenoriaethau'r Cyngor.*

- Mae ein hamcanion llesiant wedi'u hintegreiddio, sy'n sicrhau ein bod yn gweithio gyda'n gilydd i gyflawni canlyniadau a rennir.

## 1.4 Ariannu gwasanaethau'r cyngor

### 1.4.1 Gwasanaethau'r Cyngor

Mae'r Cyngor yn darparu neu'n galluogi cannoedd o wasanaethau ar draws yr holl gymunedau amrywiol yn y fwrdeistref sirol ac mae'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau fel addysg, gofal cymdeithasol, priffyrdd, parciau a mannau agored, trafnidiaeth gyhoeddus, hawliau tramwy, diogelwch ar y ffyrdd, casglu sbwriel, glanhau strydoedd, reffeniw a budd-daliadau, diogelu'r cyhoedd, cofrestryddion a gwasanaethau hamdden, y celfyddydau a llyfrgelloedd drwy ein partneriaid HALO ac Awen. Mae'r Cyngor yn ysgwyddo dau fath o wariant – gwariant reffeniw a gwariant cyfalaf.

### 1.4.2 Gwariant reffeniw

Mae gwariant reffeniw yn cynnwys gwariant ar gostau gwasanaethau o ddydd i ddydd gan gynnwys cyflogau staff, cynnal a chadw adeiladau a chyflenwadau cyffredinol, comisiynu ac offer. Telir am y gwariant hwn o'r incwm a dderbynnir gan dalwyr y dreth gyngor, talwyr ardrethi busnes, y ffioedd a'r taliadau a godir am wasanaethau penodol ac o grantiau a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru.

### 1.4.3 Gwariant cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn cynnwys gwariant ar asedau fel ffyrdd, ysgolion newydd, cynlluniau ailddatblygu a gwaith adnewyddu mawr ar adeiladau. Bydd yr asedau hyn yn cynnig manteision i'r gymuned am nifer o flynyddoedd a chaiff y gwariant ei ariannu'n bennaf drwy fenthycu, grantiau cyfalaf a gwerthu tir ac adeiladau diangen.

### 1.4.4 Ffynonellau cyllid

Y prif ffynonellau incwm y mae'r Cyngor yn eu derbyn yw ffioedd a thaliadau, grantiau, ardrethi busnes a'r dreth gyngor. Ceir diffiniad o'r rhain isod:

- **Ffioedd a thaliadau**

Mae ffynonellau incwm o ffioedd a thaliadau yn amrywio o daliadau am barcio i lety preswyl i'r henoed, taliadau prydau ysgol, taliadau cynllunio, taliadau am gasglu gwastraff swmpus, llogi cyfleusterau ac incwm o osod eiddo masnachol fel unedau diwydiannol.

- **Grantiau gan y Llywodraeth**

Mae Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid i awdurdodau lleol drwy nifer o ffynonellau, gan gynnwys y grant unigol mwyaf, sef y Grant Cynnal Refeniw, y gellir ei ddefnyddio at unrhyw ddiben y maent yn ei ddewis wrth ddarparu'r gwasanaethau y maent yn gyfrifol amdanynt. Mae cyllid arall a ddarperir i Gynghorau gan Lywodraeth Cymru yn cynnwys grantiau at ddibenion penodol. Yn ogystal â'r cyllid y mae awdurdodau'n ei gael gan Lywodraeth Cymru, maent yn derbyn rhai grantiau wedi'u neilltuo gan gyrff eraill y llywodraeth (dim ond at y dibenion penodol y cânt eu darparu y gellir defnyddio'r grantiau hyn).



- **Ardrethi busnes**

Mae awdurdodau lleol hefyd yn cael incwm drwy Lywodraeth Cymru o ardrethi annomestig (busnes) a bennir yn genedlaethol.

- **Ariannu cyfalaf**

Mae awdurdodau lleol yn derbyn grantiau gan Lywodraeth Cymru ar gyfer gwariant cyfalaf, a gallant bennu faint y gallant fforddio ei fenthycu yn seiliedig ar asesiad darbodus o'u harian gan ddefnyddio codau ymarfer proffesiynol (Cod Materion Ariannol). Cyfeirir at arian a fenthycir o dan y cod fel Benthycu Darbodus.

- **Y Dreth Gyngor**

Ar ôl ystyried incwm o ffioedd a thaliadau, grantiau'r llywodraeth ac ardrethi annomestig, ariennir gwariant refeniw gan Dreth Gyngor, a godir ar bob eiddo o fewn ardal y Cyngor, yn amodol ar ostyngiadau ac eithriadau penodol. Y Dreth Gyngor yw'r unig elfen o gyllid y Cyngor sy'n seiliedig ar dreth, nad yw'n cael ei phennu gan Lywodraeth Cymru. Yn 2021-22, mae incwm y Dreth Gyngor yn cynrychioli 29% o wariant refeniw net y Cyngor.

## SECTION 2.

### Crynodeb o'r taliadau sydd i'w codi

#### 2.1 Gwerthoedd y dreth gyngor ac amrediad y bandiau

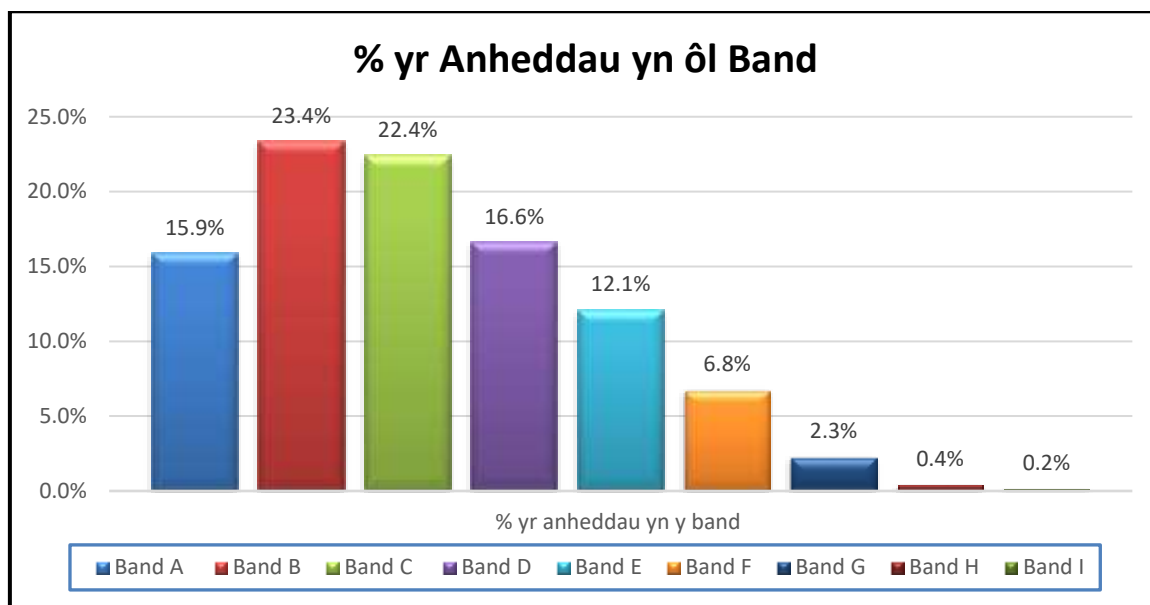
2.1.1 Mae faint o dreth Gyngor y mae preswlydd yn ei dalu yn dibynnu ar ba fand y mae ei eiddo/annedd ynddo. Dyrennir pob annedd i un o naw band gan Asiantaeth y Swyddfa Brisió (VOA), asiantaeth annibynnol nad yw'n rhan o'r Cyngor. Ers 2005, cyfrifwyd y dreth gyngor gan ddefnyddio naw band prisio (bandiau A i I) a sefydlwyd yn 2005 gan ddefnyddio gwerthoedd tai 2003. Fodd bynnag, mae Asiantaeth y Swyddfa Brisió hefyd yn asesu eiddo pan ofynnir iddo wneud hynny, megis yn ystod apêl Treth Gyngor neu adolygiad band.

2.1.2 Ar gyfer eiddo Band A, sy'n cyfrif am 15.86% o eiddo ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, elfen y cyngor o'r Dreth Gyngor yw £1,064.67. Mae'r tabl isod yn rhoi manylion canran yr anheddau cyngor yn ôl band y dreth gyngor.



| Band     | Amrediad Gwerth Anheddau<br>(Gwerth Eiddo ar 1.4.2003) | Cymhareb   | Nifer yr Anheddau | % yr anheddau fesul band | Treth Gyngor CBSPaO £ 2021-22 |
|----------|--------------------------------------------------------|------------|-------------------|--------------------------|-------------------------------|
| A        | Hyd at £44,000                                         | 6/9        | 10,122            | 15.86%                   | 1,064.67                      |
| B        | £44,001 i £65,000                                      | 7/9        | 14,921            | 23.38%                   | 1,242.12                      |
| C        | £65,001 i £91,000                                      | 8/9        | 14,307            | 22.41%                   | 1,419.56                      |
| <b>D</b> | <b>£91,001 i £123,000</b>                              | <b>9/9</b> | <b>10,613</b>     | 16.63%                   | <b>1,597.01</b>               |
| E        | £123,001 i £162,000                                    | 11/9       | 7,725             | 12.10%                   | 1,951.90                      |
| F        | £162,001 i £223,000                                    | 13/9       | 4,310             | 6.75%                    | 2,306.79                      |
| G        | £223,001 i £324,000                                    | 15/9       | 1,453             | 2.28%                    | 2,661.68                      |
| H        | £324,001 i £424,000                                    | 18/9       | 282               | 0.44%                    | 3,194.02                      |
| I        | £424,001 a throsodd                                    | 21/9       | 100               | 0.16%                    | 3,726.36                      |

Mae'r siart isod yn dangos canran yr anheddau treth gyngor ym mhob band.



Mae 61.65% o eiddo ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn talu llai na'r hyn sy'n cyfateb i 'Band D' sef y band a ddefnyddir i gymharu lefelau'r Dreth Gyngor ar draws Awdurdodau.

- 2.1.3 Mae'r tabl isod yn dangos lefel y Dreth Gyngor ar gyfer trigolion Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ôl band priso.

#### Gwerthoedd Amrediad Band y Dreth Gyngor 2021-22 – Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

| Band     | Amrediad Gwerth Anheddau<br>(Gwerth ar 1.4.2003) | Y Dreth<br>Gyngor<br>2020-21<br>£ | Y Dreth<br>Gyngor<br>2021-22<br>£ |
|----------|--------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| A        | Hyd at £44,000                                   | 1,024.71                          | 1,064.67                          |
| B        | £44,001 i £65,000                                | 1,195.49                          | 1,242.12                          |
| C        | £65,001 i £91,000                                | 1,366.28                          | 1,419.56                          |
| <b>D</b> | <b>£91,001 i £123,00</b>                         | <b>1,537.06</b>                   | <b>1,597.01</b>                   |
| E        | £123,001 i £162,000                              | 1,878.63                          | 1,951.90                          |
| F        | £162,001 i £223,000                              | 2,220.20                          | 2,306.79                          |
| G        | £223,001 i £324,000                              | 2,561.77                          | 2,661.68                          |
| H        | £324,001 i £424,000                              | 3,074.12                          | 3,194.02                          |
| I        | £424,001 a throsodd                              | 3,586.47                          | 3,726.36                          |

- 2.1.4 Mae bil y dreth gyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2021-22 (1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022) yn cynnwys symiau a godir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru a Chynghorau Cymuned/Tref. Mae'r Cyngor yn casglu'r taliadau ar gyfer y ddau gorff arall drwy fecanwaith y dreth gyngor. Yna telir yr arian a gesglir i'r cyrff perthnasol yn unol â'r swm y maent wedi'i gynnwys yn eu cyllideb i'w godi ar aelwydydd ym mwrdeistref sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

## 2.2 Gofyniad y dreth gyngor 2021-22

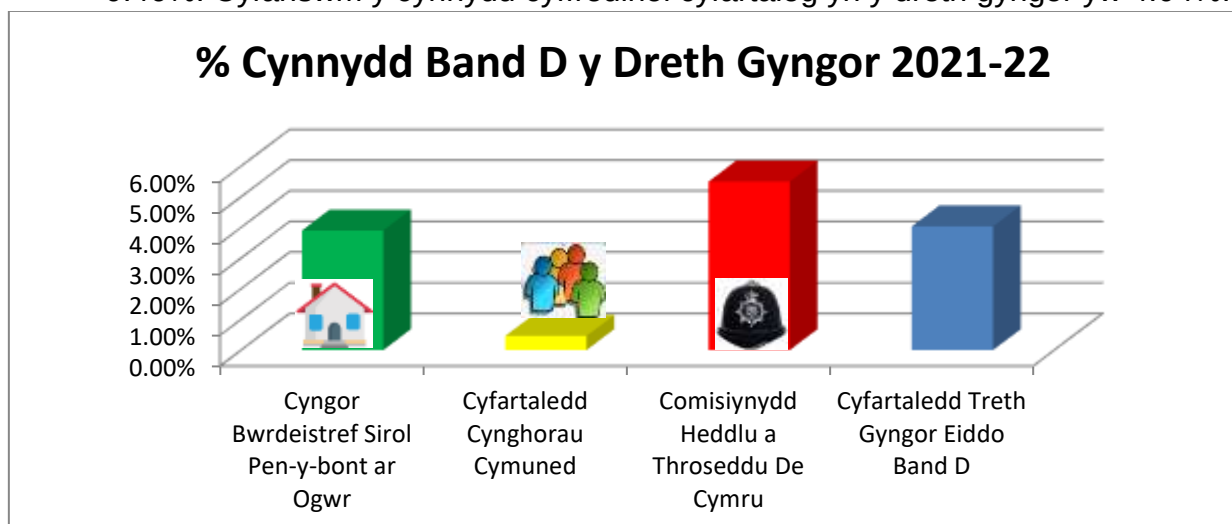
- 2.2.1 Er mwyn cwblhau ei gyllideb, rhaid i'r Cyngor bennu gofyniad treth gyngor – sef y swm o arian sydd i'w godi gan y dreth gyngor. Mae hyn ar ôl ariannu'r holl ofynion ac asesu lefelau incwm gan y llywodraeth ac o fannau eraill. Ar hyn o bryd, mae'r dreth gyngor yn cyfrif am ychydig o dan 29% o'r arian y mae'r Cyngor yn ei dderbyn. Mae lefel y cynnydd yn ceisio taro cydbwysedd priodol rhwng anghenion y Cyngor a'i ddinasyddion. Sylfaen y Dreth Gyngor Gros ar gyfer Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2021-22 yw 55,722.52 eiddo cyfwerth â Band D a'r gyfradd gasglu wedi'i amcangyfrif yw 97.5%. Felly, sylfaen net y dreth gyngor yw 54,329.46 sy'n rhoi treth gyngor Band D o £1,597.01, fel y nodir yn y tabl isod:

### Cyfrifir Treth Gyngor gyfartalog Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr isod:

| Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont                            | 2020-21<br>£        | 2021-22<br>£        |
|----------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| Gwariant a godwyd i'r Cyfrif Refeniw                           | 421,500,423         | 435,386,625         |
| <b>Incwm a gredydwyd i'r Cyfrif Refeniw</b>                    | <b>-134,615,254</b> | <b>-136,430,380</b> |
| <b>Cyllideb Gwariant Net</b>                                   | <b>286,885,169</b>  | <b>298,956,245</b>  |
| Wedi'i ariannu'n rhannol gan:                                  |                     |                     |
| Grant Cynnal Refeniw (RSG)                                     | -153,441,858        | -163,404,268        |
| Dosbarthiad Ardrethi Annomestig Cenedlaethol (Ardrethi Busnes) | -49,685,392         | -48,787,286         |
| <b>Swm i'w ariannu gan CBSPaO</b>                              | <b>83,757,919</b>   | <b>86,764,691</b>   |
| Gofyniad Y Dreth Gyngor                                        | 83,757,919          | 86,764,691          |
| Sylfaen y Dreth Gyngor Net (Cyfwerth â Band D)                 | 54,492.29           | 54,329.46           |
| <b>Gofyniad Band D y Dreth Gyngor</b>                          | <b>£1,537.06</b>    | <b>£1,597.01</b>    |
| <b>Newid Canrannol dros y flwyddyn flaenorol</b>               | <b>4.50%</b>        | <b>3.90%</b>        |

## 2.3 Cynnydd band D y dreth gyngor 2021-22

- 2.3.1 Mae'r swm sydd i'w dalu o'r dreth gyngor eleni yn £86.7 miliwn, cynnydd band D cyfartalog o 3.9% ar gyfer elfen cyngor y fwrdeistref sirol. Mae praesept Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru wedi cynyddu o 5.5% ar gyfartaledd ym Mand D, ac mae praesept cyfartalog cyngor cymuned Band D wedi cynyddu 0.46%. Cyfanswm y cynnydd cyffredinol cyfartalog yn y dreth gyngor yw 4.04%.



## 2.4 Taliadau treth gyngor band D yn ôl ardal cyngor cymuned 2021-22

- 2.4.1 Dangosodd y tabl blaenorol Dreth y Cyngor ar gyfer trigolion Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ôl band eiddo. Mae prae-septau Cyngorhau Cymuned yn amrywio ar draws y Fwrdeistref Sirol, gan gynhyrchu amrywiadau ac mae'r tabl isod yn dangos dadansoddiad o gyfanswm tâl y dreth gyngor, gan gynnwys y cyfanswm sy'n daladwy yn ôl ardal cyngor cymuned ar gyfer 2021-22 ar gyfer eiddo Band D:

| Cyngor Cymuned                        | Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, £ | Cyngor Cymuned/ Tref £ | Yr Heddlu £ | Cyfanswm £ |
|---------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------|-------------|------------|
| Cyngor Cymuned Bracla                 | 1,597.01                                       | 40.70                  | 287.72      | 1,925.43   |
| Cyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr        | 1,597.01                                       | 107.58                 | 287.72      | 1,992.31   |
| Cyngor Cymuned Cefn Cribwr            | 1,597.01                                       | 77.48                  | 287.72      | 1,962.21   |
| Cyngor Cymuned Coety Uchaf            | 1,597.01                                       | 27.84                  | 287.72      | 1,912.57   |
| Cyngor Cymuned Corneli                | 1,597.01                                       | 58.43                  | 287.72      | 1,943.16   |
| Cyngor Cymuned Llangrallo Uchaf       | 1,597.01                                       | 32.66                  | 287.72      | 1,917.39   |
| Cyngor Cymuned Llangrallo Isaf        | 1,597.01                                       | 46.41                  | 287.72      | 1,931.14   |
| Cyngor Cymuned Cwm Garw               | 1,597.01                                       | 52.73                  | 287.72      | 1,937.46   |
| Cyngor Cymuned Trelales               | 1,597.01                                       | 44.07                  | 287.72      | 1,928.80   |
| Cyngor Cymuned Llangynwyd Isaf        | 1,597.01                                       | 53.15                  | 287.72      | 1,937.88   |
| Cyngor Cymuned Llangynwyd Ganol       | 1,597.01                                       | 55.40                  | 287.72      | 1,940.13   |
| Cyngor Tref Maesteg                   | 1,597.01                                       | 58.90                  | 287.72      | 1,943.63   |
| Cyngor Cymuned Merthyr Mawr           | 1,597.01                                       | 23.30                  | 287.72      | 1,908.03   |
| Cyngor Cymuned Castellnewydd Uchaf    | 1,597.01                                       | 31.10                  | 287.72      | 1,915.83   |
| Cyngor Cymuned Cwm Ogwr               | 1,597.01                                       | 36.00                  | 287.72      | 1,920.73   |
| Cyngor Tref Pencoed                   | 1,597.01                                       | 46.51                  | 287.72      | 1,931.24   |
| Cyngor Tref Porthcawl                 | 1,597.01                                       | 54.18                  | 287.72      | 1,938.91   |
| Cyngor Cymuned y Pîl                  | 1,597.01                                       | 48.19                  | 287.72      | 1,932.92   |
| Cyngor Cymuned Llansantffraid-ar-Ogwr | 1,597.01                                       | 25.64                  | 287.72      | 1,910.37   |
| Cyngor Cymuned Ynysawdre              | 1,597.01                                       | 33.46                  | 287.72      | 1,918.19   |

## 2.5 Ardrethi annomestig (busnes) (NDR)

- 2.5.1 Ardrethi annomestig yw'r modd y mae busnesau a pherchnogion eiddo annomestig eraill yn cyfrannu at gostau gwasanaethau awdurdodau lleol. Treth leol flynyddol yw ardrethi busnes. Mae trethdalwyr a pherchnogion pob eiddo annomestig a busnes yn talu ardrethi busnes, ac mae enghreifftiau o eiddo atebol yn cynnwys siopau, swyddfeydd, tafarndai, warysau a ffatrioedd.
- 2.5.2 Caiff y lluosydd Ardrethi Busnes Cenedlaethol ei bennu gan Lywodraeth Cymru bob blwyddyn yn unol â pharagraff 3B o Atodlen 7 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Mae'r cyfrifiad yn seiliedig ar fformiwla sy'n ystyried y newid blynyddol yn y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI), ac ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021-22 bydd y lluosydd yn parhau i fod yn £0.535. Mae Llywodraeth Cymru wedi penderfynu peidio â chodi'r lluosydd ar gyfer 2021-22 oherwydd pandemig Covid-19, er mwyn helpu i gefnogi tua 54,000 o drethdalwyr ledled Cymru.

| Ardrethi Annomestig (Busnes)                                          | 2020-21   | 2021-22   |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| Lluosydd Ardrethi Busnes Cenedlaethol (a bennir gan Lywodraeth Cymru) | 53.5c y £ | 53.5c y £ |

- 2.5.3 Cyfrifir Ardrethi Annomestig (NDR) drwy gymryd Gwerth Ardrethol (RV) eiddo a'i luosi â 'lluosydd' yr NDR am y flwyddyn dan sylw.
- 2.5.4 Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn casglu ardrethi busnes ar gyfer Llywodraeth Cymru. Yna, mae'r cyfraddau'n cael eu hailddosbarthu i awdurdodau lleol Cymru, yn seiliedig ar ffigurau poblogaeth oedolion, i dalu am wasanaethau.
- 2.5.5 Mae gwybodaeth am eiddo sydd wedi'u heithrio rhag talu ardrethi busnes, neu sy'n talu cyfradd is, ar gael yn y cyfeiriad gwefan canlynol:  
<https://businesswales.gov.wales/cy/rhyddhad-ardrethi-busnes-yng-nghymru>



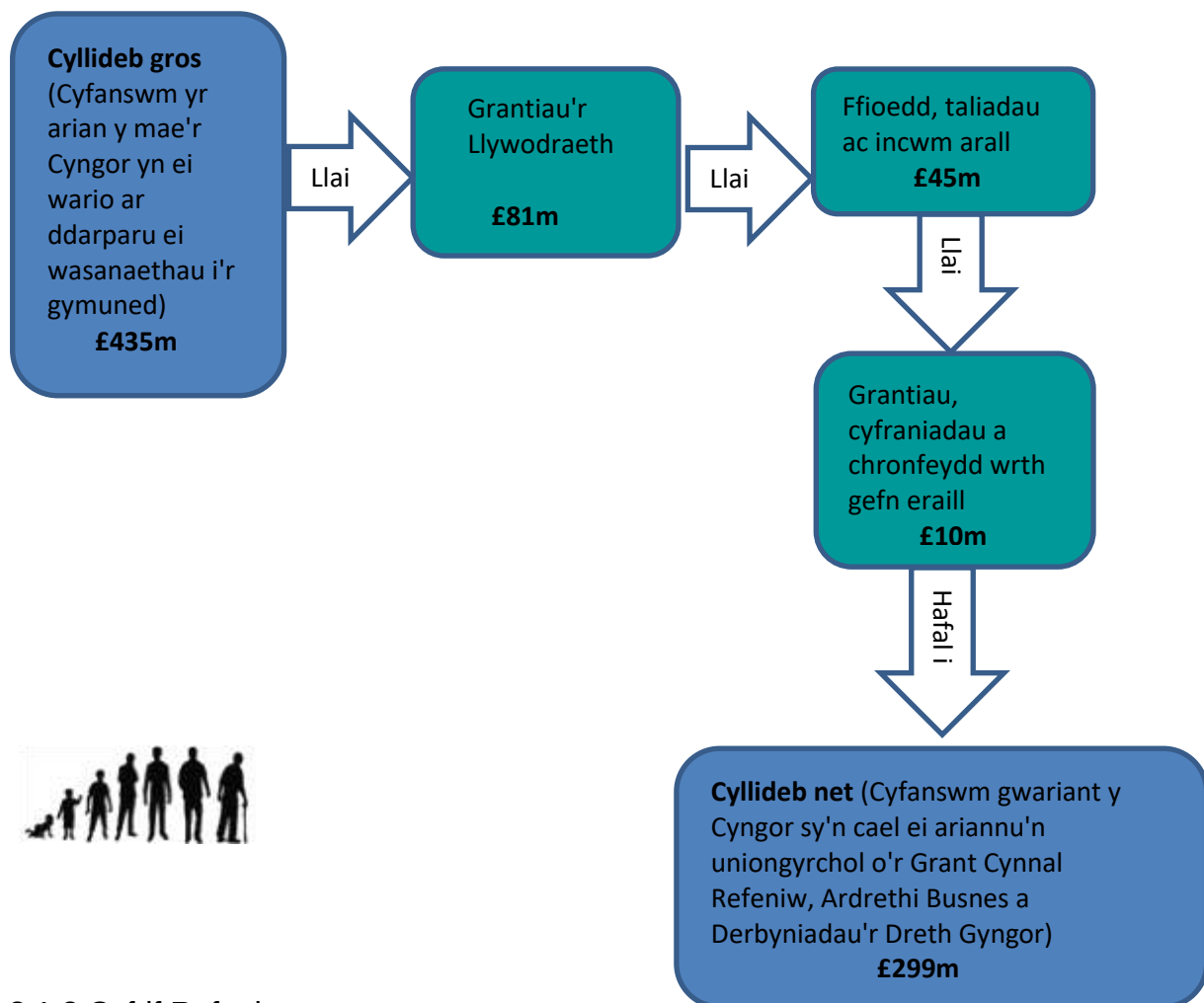
## ADRAN 3.

### Cyllideb refeniw 2021-22

#### 3.1 Cyllideb gros i'r gyllideb net

- 3.1.1 Fel rhan o'r broses pennu'r gyllideb a'r Dreth Gyngor, mae Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (adran 32) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gyfrifo amcangyfrif o wariant net a elwir yn ofyniad y gyllideb.

Mae'r diagram isod yn esbonio'r gwahaniaeth rhwng y gyllideb gros a net:



#### 3.1.2 Cyfrif Refeniw

O'r cyfrif hwn y telir am wariant ar wasanaethau awdurdod lleol o ddydd i ddydd. Dyma'r gwariant sy'n destun y craffu a'r cyhoeddusrwydd mwyaf gan ei fod yn cwmparu holl wasanaethau'r Cyngor ac fe'i hariennir yn rhannol, er nad yn gyfan gwbl, o Incwm y Dreth Gyngor.

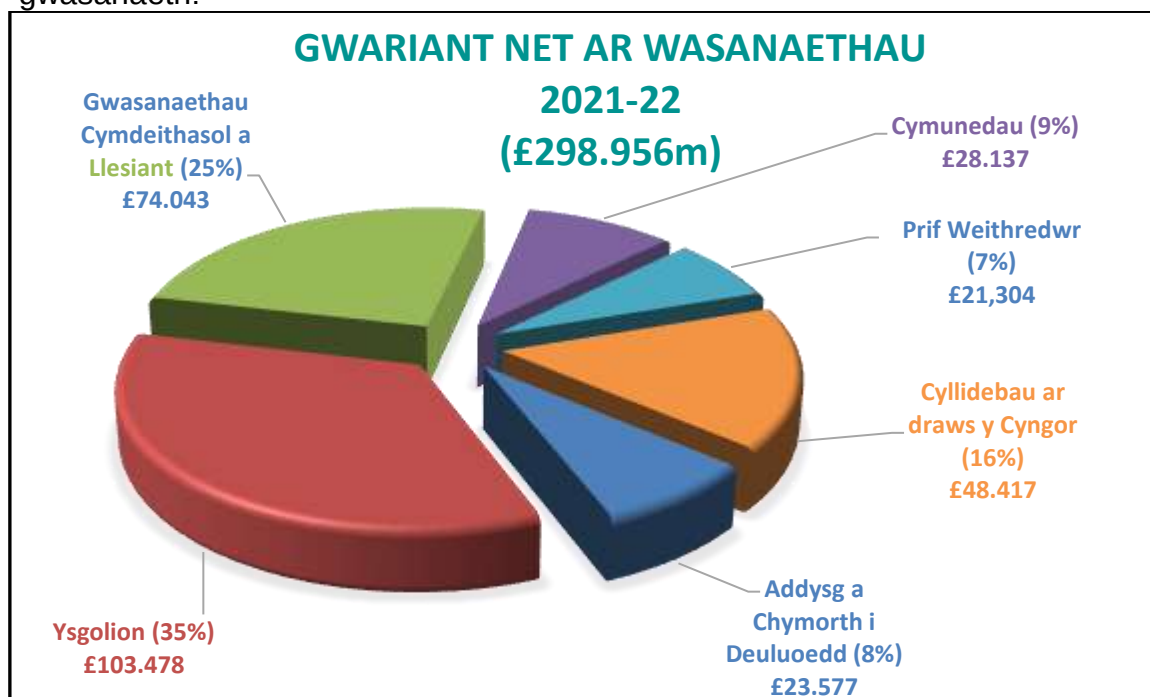
### 3.2 Gwariant refeniw net yn ôl cyfarwyddiaeth gwasanaeth – crynodeb

3.2.1 Ceir dadansoddiad tybiannol o gyllideb refeniw net 2021-22 yn seiliedig ar Fand D sy'n cyfateb i £1,597.01 (cynnydd o 3.9%), fel enghraifft, yn y tabl isod:

| Gwariant gwasanaeth                   | Cyllideb Net<br>£  | Tybiannol<br>Cyfwerth â<br>Band D<br>£ |
|---------------------------------------|--------------------|----------------------------------------|
| Addysg Ganolog a Chymorth i Deuluoedd | 23,577,000         | 125.96                                 |
| Ysgolion                              | 103,478,000        | 552.77                                 |
| Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant  | 74,043,000         | 395.53                                 |
| Cymunedau                             | 28,137,000         | 150.31                                 |
| Prif Weithredwr                       | 21,304,000         | 113.80                                 |
| <u>Cyllidebau ar draws y Cyngor</u>   |                    |                                        |
| Ariannu Cyfalaf                       | 7,329,120          | 39.15                                  |
| Ardollau                              | 7,783,000          | 41.58                                  |
| Atgyweirio a Chynnal a Chadw          | 632,981            | 3.38                                   |
| Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor   | 15,654,000         | 83.62                                  |
| Ardoll Prentisiaethau                 | 650,000            | 3.47                                   |
| Costau sy'n Gysylltiedig â Phensiynau | 430,000            | 2.30                                   |
| Premiymau Yswiriant                   | 1,363,000          | 7.28                                   |
| Cyllidebau Eraill ar draws y Cyngor   | 14,575,144         | 77.86                                  |
| <b>Gwariant Net i'w ariannu</b>       | <b>298,956,245</b> | <b>1,597.01</b>                        |

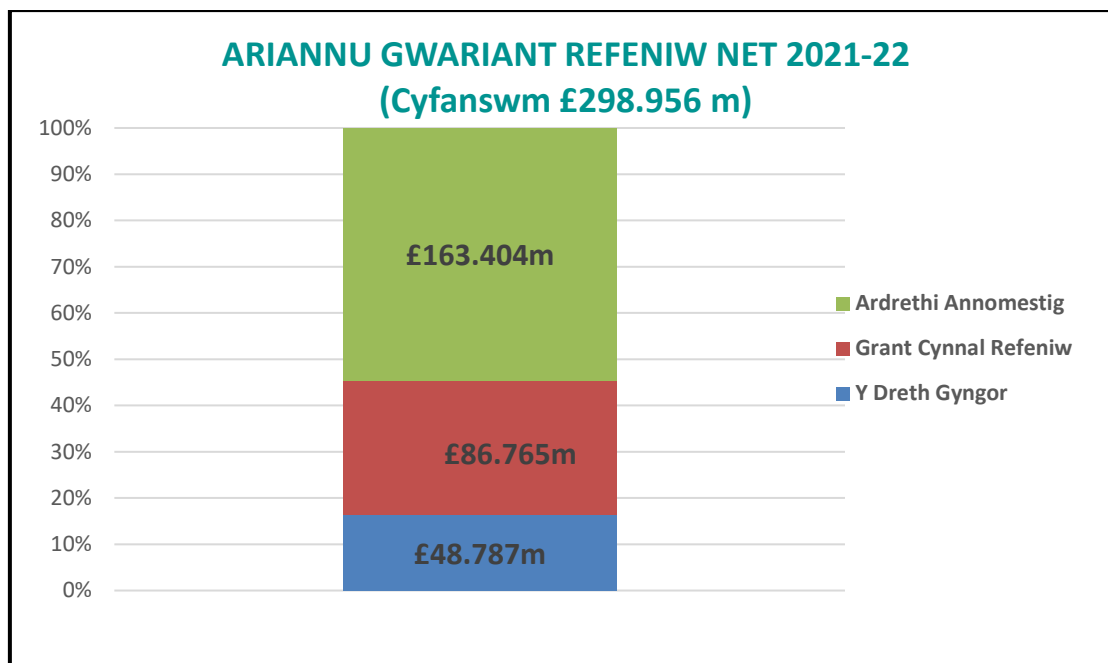
### 3.3 Siart gwariant refeniw net yn ôl gwasanaeth

3.3.1 Mae'r siart isod yn dangos gwariant refeniw net o £298.956 miliwn yn ôl maes gwasanaeth:



### 3.4 Ariannu gwariant refeniw net

3.4.1 Mae'r siart canlynol yn dadansoddi'r prif ffynonellau ariannu gwariant net ar gyfer 2021-22:



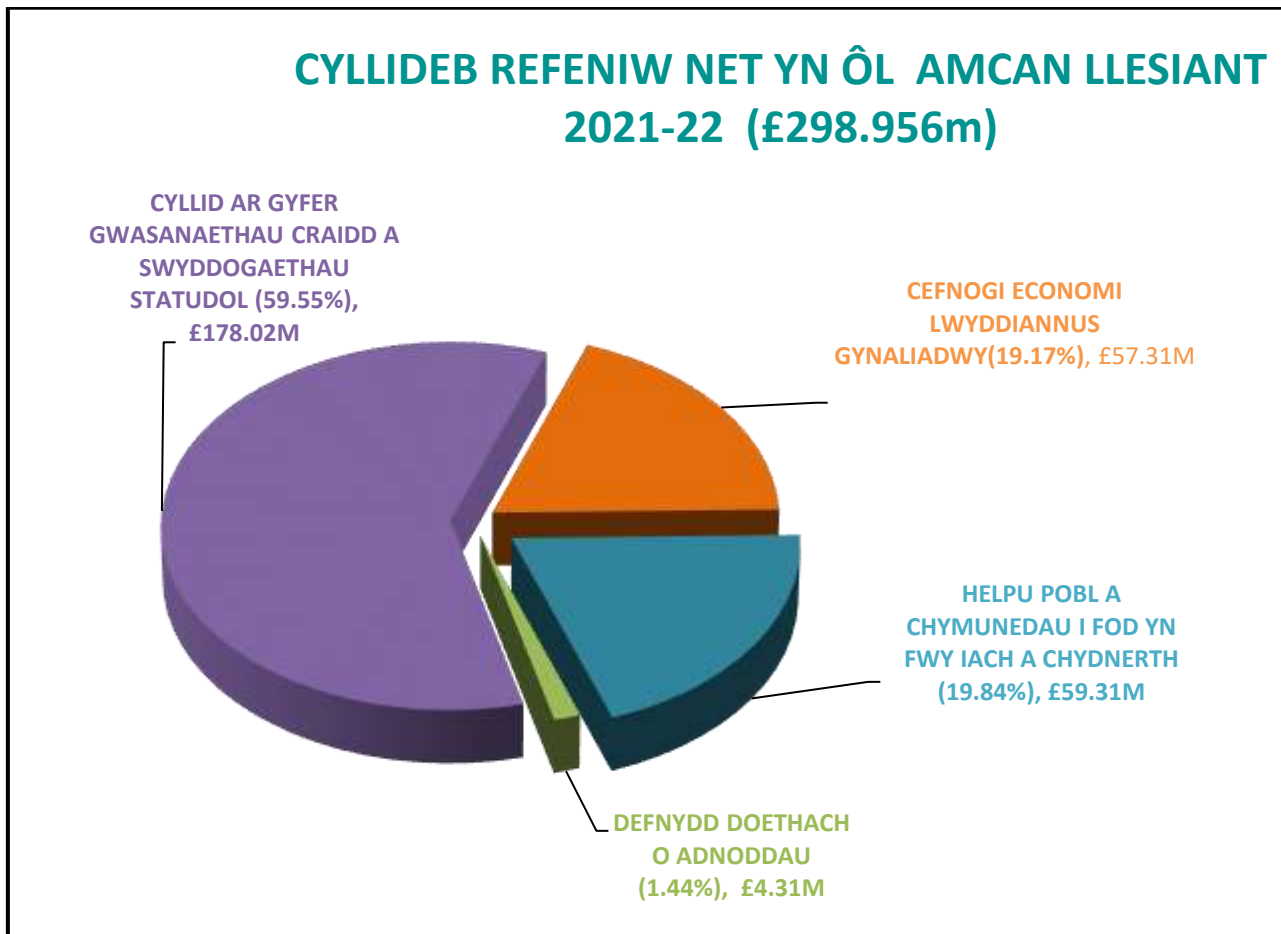
### 3.5 Gwariant net ar wasanaethau yn ôl grŵp

3.5.1 Mae'r tabl isod yn rhoi manylion y gwariant net ar y gwasanaeth yn ôl categori gwariant:

|                                            | Cyllideb<br>£' miliwn | %          |
|--------------------------------------------|-----------------------|------------|
| Costau Gweithwyr                           | 190.855               | 44%        |
| Costau sy'n gysylltiedig â Safleoedd       | 13.145                | 3%         |
| Gwariant sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth | 14.962                | 3%         |
| Cyflenwadau a Gwasanaethau                 | 54.501                | 13%        |
| Taliadau Trydydd Parti                     | 89.099                | 20%        |
| Taliadau Trosglwyddo                       | 61.712                | 14%        |
| Gwasanaethau Cymorth                       | 0.026                 | 0%         |
| Costau Ariannu Cyfalaf                     | 11.087                | 3%         |
| <b>Gwariant Gros</b>                       | <b>435.387</b>        | <b>100</b> |
| <b>Grantiau</b>                            |                       |            |
| Grantiau penodol y Llywodraeth             | (80.819)              |            |
| Grantiau a chyfraniadau eraill             | (10.711)              |            |
| Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall           | (44.900)              |            |
| <b>Gwariant Net</b>                        | <b>298.956</b>        |            |

### 3.6 Cyllideb net yn ôl amcan llesiant

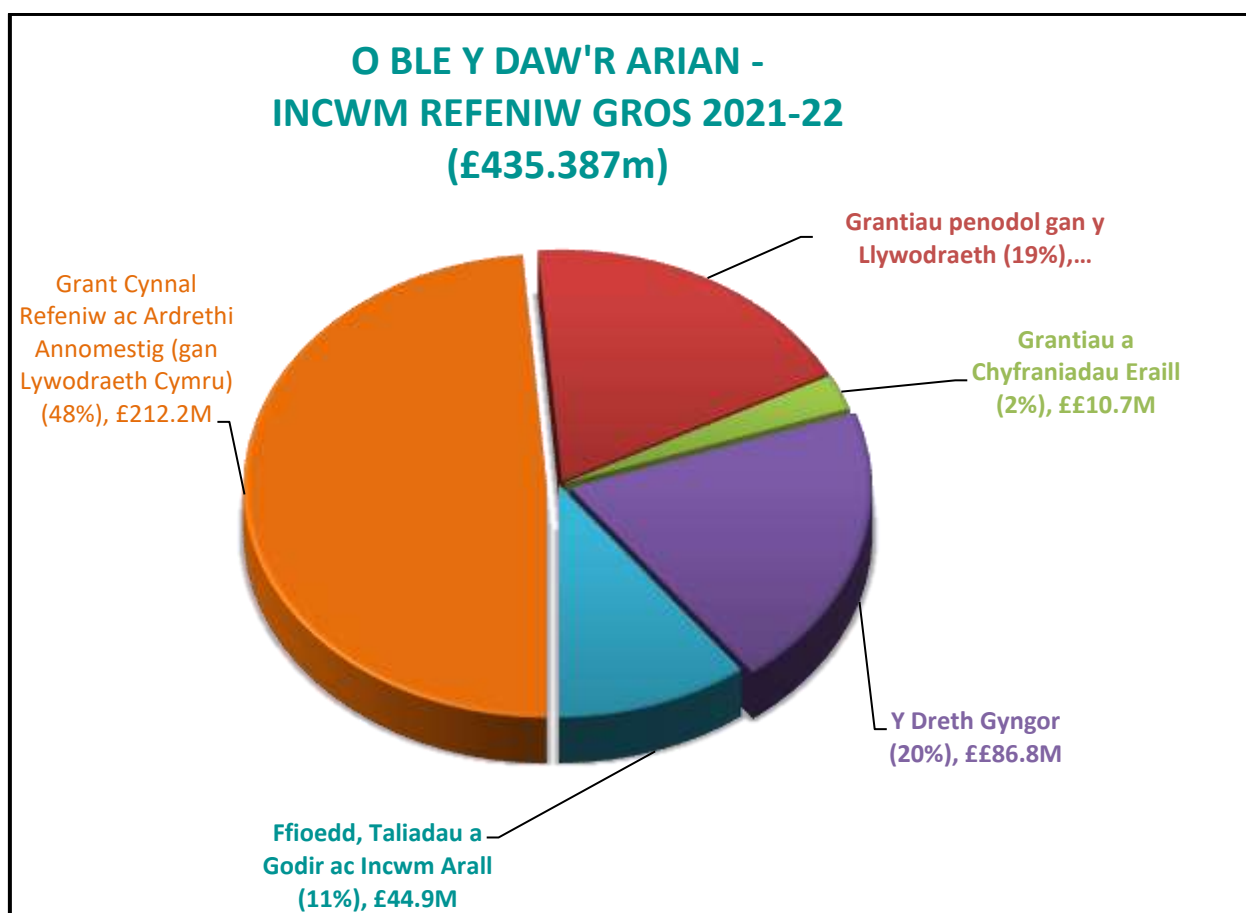
- 3.6.1 Mae cyllideb refeniw net yr awdurdod, sef £298.956 miliwn, yn cefnogi'r gwaith o gyflawni Amcanion Llesiant, gwasanaethau craidd a swyddogaethau statudol y Cyngor. Mae'r siart isod yn rhoi manylion am sut y dyrannwyd hwn ar gyfer 2021-22.



### 3.7 Gwariant refeniw gros

- 3.7.1 Mae'r siartiau isod yn amlinellu ein cynlluniau incwm a gwariant ar gyfer 2021-22. Cost gros gwasanaethau refeniw a ddarperir gan y Cyngor yn 2021-22 yw £435 miliwn; mae hyn yn cynnwys gwariant a ariennir gan ffrydiau incwm eraill gan gynnwys grantiau eraill gan y Llywodraeth, grantiau a chyfraniadau eraill, derbyniadau cwsmeriaid a chleientiaid a llog ar fuddsoddiadau.

## O ble y daw'r arian (£435.387m)



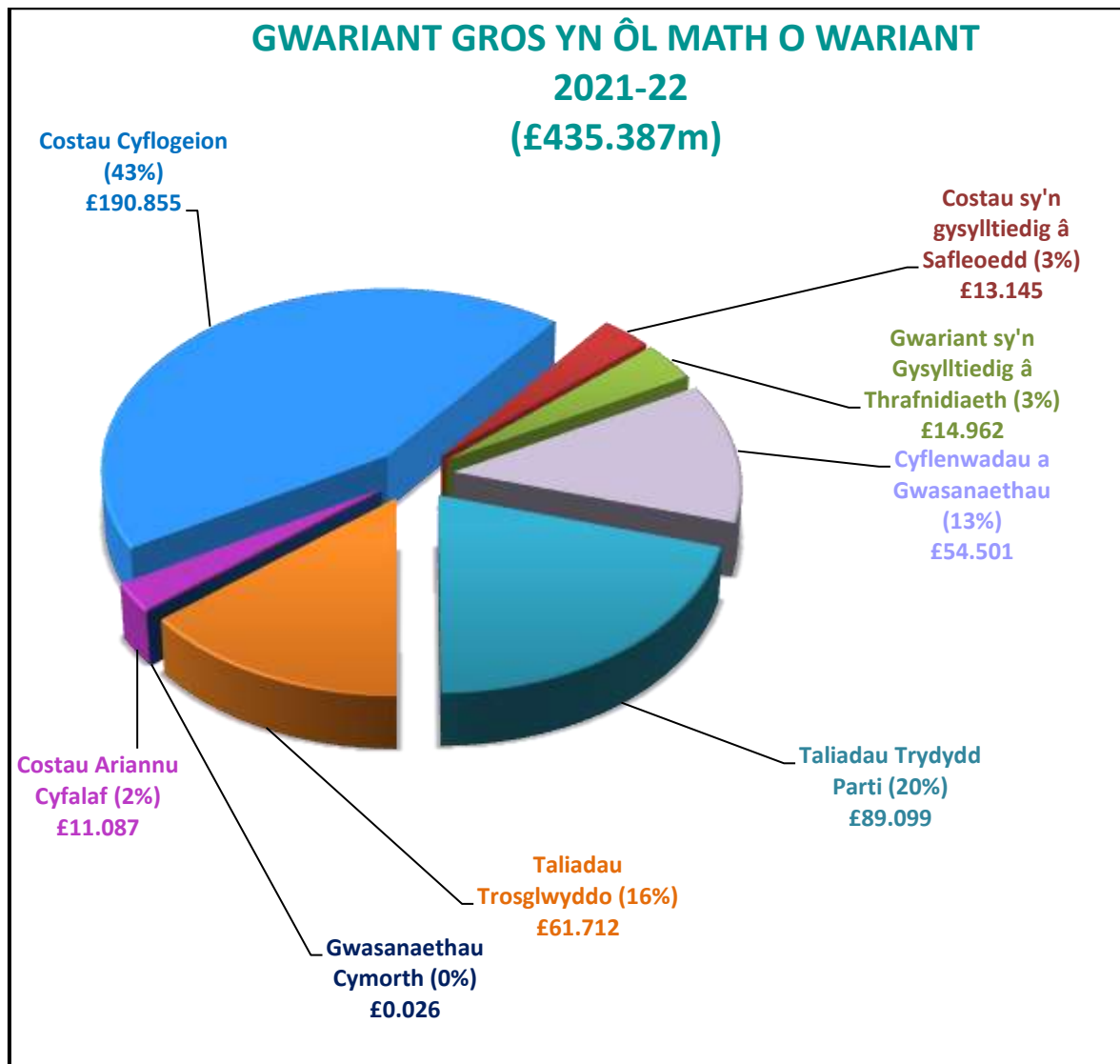
\*Mae Ffioedd, Taliadau a Godir ac Incwm Arall yn cynnwys trosglwyddiadau o'r Gronfa Gyffredinol (£2.232m), Incwm Ailgodi Tâl Mewnol (£7.166m), Incwm Mewnol gan gynnwys incwm contract (£12.629m), Llog Allanol (£951k) a Derbyniadau Cleientiaid Cwsmeriaid (£21.922m).

## O ble y daw pob £1 a gaiff ei wario gan y cyngor



Darperir dadansoddiad o'r gwariant refeniw gros yn ôl categori yn y tabl isod:

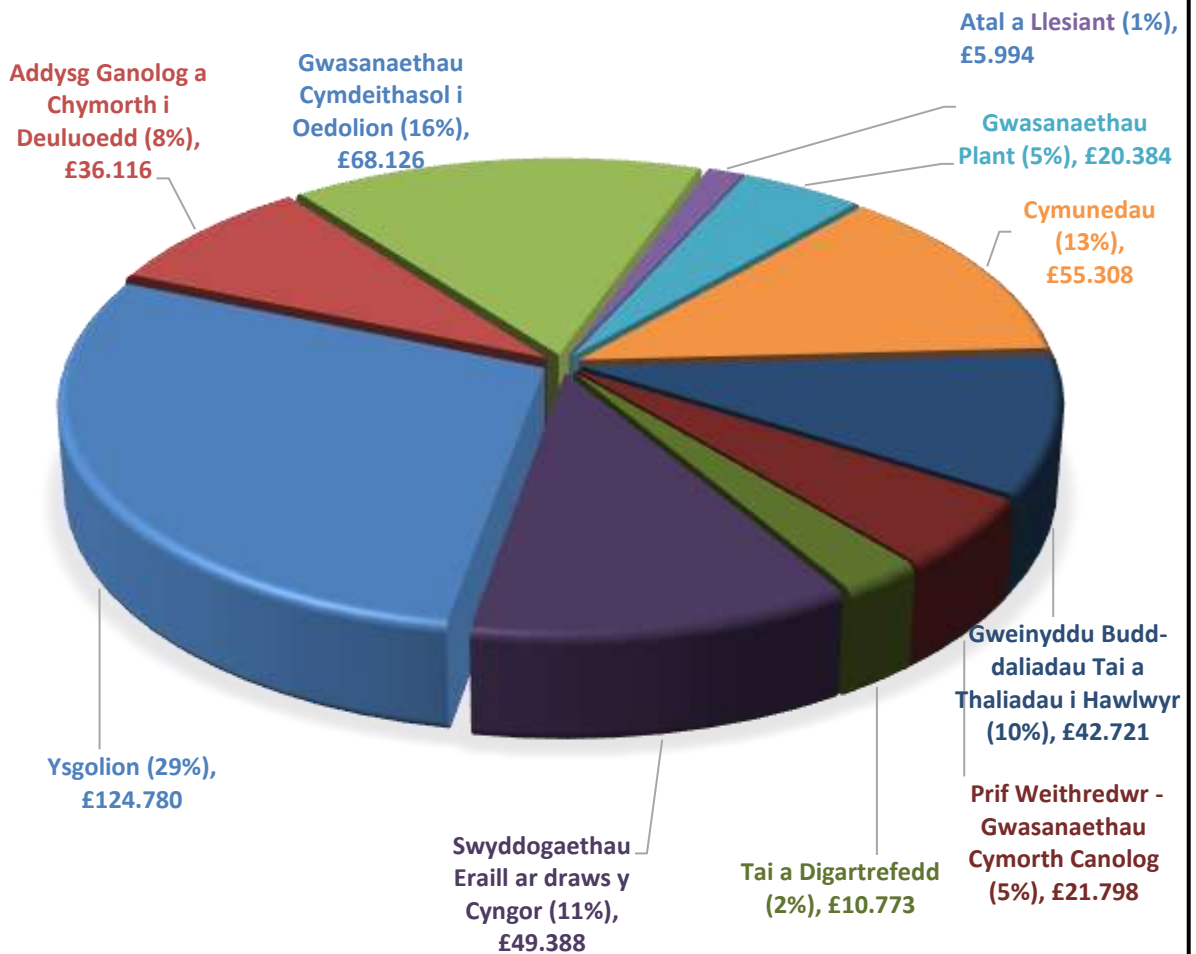
**Ble mae'r arian yn cael ei wario - yn ôl math o wariant (£435.387m)**



**Ble mae'r arian yn cael ei wario – yn ôl maes Gwasanaeth (£435.387m)**

Ceir dadansoddiad o'r gwariant refeniw gros yn ôl maes gwasanaeth yn y tabl isod:

## BLE MAE'R ARIAN YN CAEL EI WARIO GWARIANT REFENIW GROS 2021-22 (£435.387m)



Nodyn:

**Mae Swyddogaethau Eraill ar draws y Cyngor** yn cynnwys Costau Ariannu Cyfalaf, Praeseptau ac Ardollau, Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a darpariaeth gorfforaethol ar gyfer tâl a phris.

**Mae'r Prif Weithredwr- Gwasanaethau Cymorth Canolog** - yn cynnwys: Cyllid, Archwilio, Adnoddau Dynol, TGCh, Cyfreithiol a Democrataidd a Rheoleiddiol, Tai a Digartrefedd, Cymorth Busnes, ac Etholiadau a Phartneriaethau.

**Cymunedau** - yn cynnwys Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu, Adfywio Strategol, yr Economi, Adnoddau Naturiol a Chynaliadwyedd, Strydoedd Glanach a Rheoli Gwastraff, Landlord Corfforaethol a Phrifyrdd a Mannau Gwyrdd.



### 3.8 Gwariant refeniw net yn ôl cyfarwyddiaeth

#### 3.8.1 Trosolwg o addysg a chymorth i deuluoedd

Mae'r Cyngor yn bwriadu gwario £127 miliwn ar wasanaethau a ddarperir gan y Gyfarwyddiaeth Addysg a Chymorth i Deuluoedd yn 2021-2022. Bydd y rhan fwyaf o'r arian hwn yn cael ei wario gan y 59 ysgol ar draws y Fwrdeistref Sirol. Ysgolion yw'r maes gwariant unigol mwyaf i'r Cyngor. Yn ogystal â'r gyllideb arfaethedig o £103 miliwn i'w dirprwyo i ysgolion yn 2021-2022, sy'n talu'n bennaf am gyflogau staff addysgu a staff eraill yr ysgol, a chostau rhedeg y cyfleusterau (gwariant refeniw parhaus), mae'r Cyngor eisoes wedi gwario £21.6 miliwn ar waith adeiladu ac adnewyddu ysgolion fel rhan o'n Rhaglen Band A Moderneiddio Ysgolion ar gyfer yr 21ain Ganrif ac mae wedi ymrwymo dros dro i £24 miliwn arall fel rhan o'r Rhaglen Band B. Mae'r symiau hyn yn cynnwys gwariant cyfalaf untro dros nifer o flynyddoedd, gan gynnwys cyllid ar gyfer gwaith tir a seilwaith, gydag arian cyfatebol sylweddol gan Lywodraeth Cymru.

##### 3.8.1.1 Refeniw addysg a chymorth i deuluoedd: gwasanaethau a ddarperir

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | ADDYSG A CHYMORTH I DEULUOEDD                     | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b><u>Dysgu</u></b>                               |                                |
| 2,390,721                      | Cynhwysiant                                       | 2,633,830                      |
| 999,170                        | Gofal Plant Cyn-Ysgol                             | 988,210                        |
| 468,820                        | Gwasanaeth Ieuenctid                              | 463,210                        |
| 373,770                        | Cyngor Statudol a Seicoleg                        | 389,710                        |
| 1,873,940                      | Iechyd Emosiynol ac Ymddygiad                     | 2,389,420                      |
| 606,170                        | Gwella Ysgolion                                   | 535,570                        |
| 28,864                         | Gwasanaeth Cerdd Ysgolion                         | 38,880                         |
| 136,230                        | Dysgu Oedolion                                    | 134,840                        |
| <b>6,877,685</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                | <b>7,573,670</b>               |
|                                | <b><u>Partneriaeth Strategol a Chomisiynu</u></b> |                                |
| 3,736,155                      | Cynllunio Strategol ac Adnoddau                   | 3,746,690                      |
| 242,338                        | Strategaeth a Chymorth Busnes                     | 523,030                        |
| 7,037,210                      | Cymorth i Blant a Dysgwyr                         | 8,211,330                      |
| 1,605,230                      | Comisiynu a Phartneriaethau                       | 1,423,170                      |
| 1,498,170                      | Rheolaeth Strategol                               | 1,400,020                      |
| 369,010                        | Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid                    | 311,420                        |
| <b>14,488,113</b>              | <b>Is-gyfanswm</b>                                | <b>15,615,660</b>              |
|                                | <b><u>Cyllidebau Ysgolion Dirprwyedig</u></b>     |                                |
| 101,414,359                    | Cyllideb Ysgolion Unigol                          | 103,478,000                    |
| <b>101,414,359</b>             | <b>Is-gyfanswm</b>                                | <b>103,478,000</b>             |
|                                | <b><u>Iechyd a Diogelwch</u></b>                  |                                |
| 388,016                        | Iechyd a Diogelwch                                | 387,670                        |
| <b>388,016</b>                 |                                                   | <b>387,670</b>                 |
| <b>123,168,173</b>             | <b>Cyfanswm: Addysg a Chymorth i Deuluoedd</b>    | <b>127,055,000</b>             |

### 3.8.1.2 Refeniw addysg a chymorth i deuluoedd: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | ADDYSG A CHYMORTH I DEULUEDD                                                | Cyllideb<br>Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
|                                | Gweithwyr                                                                   |                                   |
| 2,898,850                      | Athrawon                                                                    | 2,918,250                         |
| 262,250                        | Prif Swyddogion                                                             | 265,180                           |
| 11,772,874                     | Swyddogion                                                                  | 11,504,100                        |
| 169,220                        | Arweinwyr Ieuenctid                                                         | 163,550                           |
| 421,660                        | Swyddogion Soulbury                                                         | 439,600                           |
| 29,960                         | Staff asiantaeth                                                            | 25,000                            |
| 984,640                        | Hyfforddiant Staff a Chostau Pensiwn Hanesyddol                             | 984,640                           |
|                                | <b>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</b>                               |                                   |
| 160,500                        | Atgyweirio a Chynnal a Chadw                                                | 160,500                           |
| 15,000                         | Cynnal a Chadw Tir                                                          | 15,000                            |
| 20,770                         | Ynni                                                                        | 20,770                            |
| 22,470                         | Rhenti                                                                      | 24,860                            |
| 10,840                         | Ardrethi Busnes/Y Dreth Gyngor                                              | 10,840                            |
| 1,440                          | Dŵr                                                                         | 1,440                             |
| 3,100                          | Glanhau / Domestig                                                          | 3,100                             |
| 26,450                         | Costau sy'n Gysylltiedig ag Adeiladu a Rennir                               | 26,450                            |
| 2,800                          | Yswiriant                                                                   | 2,800                             |
| 23,270                         | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd                                 | 23,270                            |
|                                | <b>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</b>                             |                                   |
| 190,100                        | Costau Rhedeg Cerbydau Uniongyrchol gan gynnwys Atgyweiriadau a Milltiroedd | 156,980                           |
| 29,170                         | Llogi a Phrydlesu Cerbydau                                                  | 29,170                            |
| 5,389,820                      | Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol                                              | 6,615,840                         |
| 7,180                          | Costau teithio                                                              | 7,160                             |
|                                | <b>Cyflenwadau a Gwasanaethau</b>                                           |                                   |
| 487,700                        | Offer, Deunyddiau a Dodrefn                                                 | 474,170                           |
| 1,659,790                      | Arlwyo                                                                      | 1,659,380                         |
| 11,760                         | Dillad, Gwisgoedd, Golchdy                                                  | 11,760                            |
| 80,190                         | Argraffu, Deunydd Ysgrifennu etc.                                           | 77,200                            |
| 5,220                          | Hysbysebu                                                                   | 5,220                             |
| 743,560                        | Grantiau a Thanysgrifiadau                                                  | 741,650                           |
| 238,880                        | Gwasanaethau Llogi a Phroffesiynol Eraill                                   | 225,920                           |
| 62,670                         | Cyfathrebu / Cyfrifiadura                                                   | 60,570                            |
| 6,110                          | Treuliau Staff e.e. ffioedd cynadleddau                                     | 6,110                             |
| 2,818,790                      | Grantiau Blynnyddoedd Cynnar a Darpariaeth ADY                              | 2,768,070                         |
| 50                             | Yswiriant                                                                   | 50                                |
| 2,574,140                      | Costau Refeniw Menter Cyllid Preifat Maesteg                                | 2,578,140                         |
|                                | <b>Taliadau Trydydd Parti</b>                                               |                                   |
| 1,729,530                      | Awdurdodau Lleol Eraill a Chydbwyllgorau                                    | 1,701,280                         |
| 1,401,990                      | Mudiadau Gwirfoddol                                                         | 1,394,590                         |
| 55,230                         | Contractwyr Allanol                                                         | 54,230                            |
|                                | <b>Costau Ariannu Cyfalaf</b>                                               |                                   |
| 960,070                        | Ad-daliadau Benthycia Darbodus                                              | 959,000                           |
| <b>35,278,044</b>              | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                    | <b>36,115,840</b>                 |
|                                | <b>Incwm</b>                                                                |                                   |
| (6,220,930)                    | Grantiau                                                                    | (6,020,230)                       |
| (2,102,450)                    | Ad-daliadau a Chyfraniadau Eraill                                           | (1,482,270)                       |
| (3,863,410)                    | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                        | (3,863,290)                       |
| (1,337,440)                    | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau Eraill (Mewnol)                              | (1,173,050)                       |
| <b>(13,524,230)</b>            | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                       | <b>(12,538,840)</b>               |
| <b>21,753,814</b>              | <b>Cyfanswm: Addysg a Chymorth i Deuluoedd</b>                              | <b>23,577,000</b>                 |

### 3.8.1.3 Cyllideb refeniw ysgolion: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | CYLLIDEBAU YSGOLION WEDI’U DIRPRWYO                                            | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Gweithwyr</b>                                                               |                                |
| 71,490,180                     | Athrawon                                                                       | 73,553,820                     |
| 27,962,561                     | Swyddogion                                                                     | 27,962,560                     |
| 80,300                         | Arweinwyr Ieuenctid                                                            | 80,300                         |
| 1,751,020                      | Staff Asiantaeth                                                               | 1,751,020                      |
| 108,200                        | Treuliau Gweithwyr Anuniongyrchol                                              | 108,200                        |
|                                | <b>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</b>                                  |                                |
| 1,226,500                      | Atgyweirio a Chynnal a Chadw                                                   | 1,226,500                      |
| 186,520                        | Cynnal a Chadw Tir                                                             | 186,520                        |
| 2,092,930                      | Ynni                                                                           | 2,092,930                      |
| 79,000                         | Rhenti                                                                         | 79,000                         |
| 2,079,880                      | Ardrethi Busnes/Y Dreth Gyngor                                                 | 2,079,880                      |
| 333,930                        | Dŵr                                                                            | 333,930                        |
| 138,400                        | Gosodiadau a Ffitiadau                                                         | 138,400                        |
| 797,700                        | Glanhau / Domestig                                                             | 797,700                        |
| 34,300                         | Yswiriant                                                                      | 34,300                         |
| 88,000                         | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd                                    | 88,000                         |
|                                | <b>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</b>                                |                                |
| 60,500                         | Costau Trafnidiaeth Uniongyrchol                                               | 60,500                         |
| 188,000                        | Llogi a Phrydlesu Cerbydau                                                     | 188,000                        |
| 4,680                          | Costau teithio                                                                 | 4,680                          |
| 15,700                         | Yswiriant                                                                      | 15,700                         |
|                                | <b>Cyflenwadau a Gwasanaethau</b>                                              |                                |
| 3,521,900                      | Offer, Deunyddiau a Dodrefn                                                    | 3,521,900                      |
| 4,627,948                      | Arlwyo                                                                         | 4,627,950                      |
| 2,700                          | Dillad, Gwisgoedd, Golchdy                                                     | 2,700                          |
| 338,000                        | Argraffu, Deunydd Ysgrifennu etc.                                              | 338,000                        |
| 7,000                          | Hysbysebu                                                                      | 7,000                          |
| 28,800                         | Grantiau a Thanysgrifiadau                                                     | 28,800                         |
| 153,700                        | Gwasanaethau Llogi a Phroffesiynol Eraill                                      | 153,700                        |
| 1,081,500                      | Cyfathrebu / Cyfrifiadura                                                      | 1,081,500                      |
| 2,630,900                      | Cytundebau Lefel Gwasanaeth                                                    | 2,630,900                      |
| 79,100                         | Yswiriant                                                                      | 79,100                         |
|                                | <b>Taliadau Trydydd Parti</b>                                                  |                                |
| 20,000                         | Awdurdodau Lleol Eraill a Chydbwyllgorau                                       | 20,000                         |
| 1,382,100                      | Contractwyr Allanol                                                            | 1,382,100                      |
| 200                            | Priffyrdd - Diogelwch a Chymhorthion                                           | 200                            |
|                                | <b>Taliadau Trosglwyddo</b>                                                    |                                |
| 124,200                        | Grantiau Gwisg Ysgol                                                           | 124,200                        |
| <b>122,716,349</b>             | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                       | <b>124,779,990</b>             |
|                                | <b>Incwm</b>                                                                   |                                |
| (15,939,320)                   | Grantiau                                                                       | (15,939,320)                   |
| (1,491,060)                    | Ad-daliadau a Chyfraniadau Eraill                                              | (1,491,060)                    |
| (3,738,470)                    | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                           | (3,738,470)                    |
| (8,300)                        | Llog                                                                           | (8,300)                        |
| (90,500)                       | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau Eraill (Mewnol)                                 | (90,500)                       |
| (34,340)                       | Trosglwyddiadau sydd wedi'u Clustnodi sy'n Gysylltiedig â Chronfeydd Wrth Gefn | (34,340)                       |
| <b>(21,301,990)</b>            | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                          | <b>(21,301,990)</b>            |
| <b>101,414,359</b>             | <b>Cyfanswm: Cyllidebau Ysgolion wedi'u Dirprwyo</b>                           | <b>103,478,000</b>             |

### 3.8.2 Trosolwg o wasanaethau cymdeithasol a llesiant

Ar ôl Addysg, maes mwyaf gwariant y Cyngor yw gofal cymdeithasol. O fewn y Gyfarwyddiaeth canolbwyntir ar lesiant ac annibyniaeth, arfer sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau sy'n cefnogi pobl i fyw'r bywydau sy'n bwysig iddynt. Mae'r ffordd hon o weithio yn arwain at lai o ddibyniaeth ar wasanaethau gofal cymdeithasol a gomisiynir i lawer o unigolion a defnydd mwy effeithiol a chost effeithiol o wasanaethau statudol. Mae'r Gyfarwyddiaeth yn parhau i ddatblygu dulliau newydd o ddarparu gwasanaethau ac mae hyn yn cynnwys gwell cymorth a chanlyniadau ar gyfer atal, ymyrraeth gynnar a llesiant. Mae'r dull hwn yn cefnogi'r amcan llesiant o 'helpu pobl a chymunedau i fod yn fwy iach a chydnerth' ac mae hefyd yn rhan o gynllun trawsnewid y Gyfarwyddiaeth gyda chyswllt clir â'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig. Ein strategaeth ar gyfer yr ychydig flynyddoedd nesaf yw cefnogi annibyniaeth yn fwy effeithiol a pharhau i ailfodelu'r ffordd rydym yn gweithio er mwyn lleihau dibyniaeth a galluogi pobl i wneud y mwyaf o'u hannibyniaeth.

Mae'r gwasanaethau cymdeithasol yn wasanaeth sy'n cael ei arwain gan anghenion i raddau helaeth ac er mai'r strategaeth hirdymor yw galluogi pobl i fod yn fwy hunanddibynnol, mae'r ddemograffeg yn dangos bod pobl yn byw'n hirach, yn aml gyda chyflyrau mwy cymhleth nag erioed o'r blaen. Mae hyn yn golygu bod mwy o bobl yn byw yn y gymuned a fyddai wedi aros yn yr ysbyty o'r blaen neu wedi mynd i gartref gofal. Mae gofal cymdeithasol plant hefyd yn cael ei arwain a gall y pwysau ariannol i ddiwallu anghenion amrywio'n gyflym iawn. Bodlonir anghenion a chyflawnir canlyniadau personol o fewn y cyllidebau sydd ar gael.

#### 3.8.2.1 Gwasanaethau cymdeithasol a llesiant: gwasanaethau a ddarperir

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A<br>LLESIANT                   | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b><u>Gofal Cymdeithasol i Oedolion</u></b>               |                                |
| 20,607,406                     | Pobl Hŷn                                                  | 21,120,510                     |
| 4,480,306                      | Anabledd Corfforol Oedolion/ Nam ar y Synhwyrâu           | 4,643,050                      |
| 16,533,213                     | Anableddau Dysgu Oedolion                                 | 16,520,070                     |
| 3,619,192                      | Anghenion Iechyd Meddwl Oedolion                          | 3,662,560                      |
| 229,938                        | Camddefnyddio Sylweddau ac Iechyd Meddwl<br>Gwirfoddol    | 225,720                        |
| 3,344,377                      | Rheoli Llesiant, Gweinyddu Canolog a<br>Hyfforddiant      | 3,344,390                      |
| <b>48,814,432</b>              | <b>Is-gyfanswm</b>                                        | <b>49,516,300</b>              |
|                                | <b><u>Atal a Llesiant</u></b>                             |                                |
| 5,200,410                      | Hamdden a Chwaraeon                                       | 5,200,370                      |
| <b>5,200,410</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                        | <b>5,200,370</b>               |
|                                | <b><u>Gofal Cymdeithasol Plant</u></b>                    |                                |
| 19,225,143                     | Gofal Cymdeithasol Plant                                  | 19,326,330                     |
| <b>19,225,143</b>              | <b>Is-gyfanswm</b>                                        | <b>19,326,330</b>              |
| <b>73,239,985</b>              | <b>Cyfanswm: Gwasanaethau Cymdeithasol a<br/>Llesiant</b> | <b>74,043,000</b>              |

### 3.8.2.2 Cyllideb gwasanaethau cymdeithasol a llesiant: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLESIANT                                           | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Gweithwyr</b>                                                               |                                |
| 380,205                        | Prif Swyddogion                                                                | 379,960                        |
| 34,575,367                     | Swyddogion                                                                     | 34,636,520                     |
| 58,815                         | Seicolegwyr (Plant)                                                            | 0                              |
| 283,420                        | Hyfforddiant staff                                                             | 283,420                        |
| 27,900                         | Contractwyr Allanol                                                            | 28,680                         |
|                                | <b>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</b>                                  |                                |
| 234,890                        | Atgyweirio a Chynnal a Chadw                                                   | 234,890                        |
| 22,680                         | Cynnal a Chadw Tir                                                             | 22,680                         |
| 40,190                         | Ynni                                                                           | 40,190                         |
| 152,650                        | Rhenti                                                                         | 152,650                        |
| 5,970                          | Ardrethi Busnes/Y Dreth Gyngor                                                 | 5,970                          |
| 11,950                         | Dŵr                                                                            | 11,950                         |
| 1,000                          | Gosodiadau a Ffitiadau                                                         | 1,000                          |
| 13,100                         | Glanhau / Domestig                                                             | 13,100                         |
| 40,060                         | Costau sy'n Gysylltiedig ag Adeiladu a Rennir                                  | 40,060                         |
| 146,110                        | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd                                    | 141,610                        |
|                                | <b>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</b>                                |                                |
| 753,140                        | Costau Rhedeg Cerbydau Uniongyrchol gan gynnwys Atgyweiriadau a Milltiroedd    | 756,590                        |
| 514,960                        | Llogi a Phrydlesu cerbydau                                                     | 514,960                        |
| 19,110                         | Costau teithio                                                                 | 19,110                         |
|                                | <b>Cyflenwadau a Gwasanaethau</b>                                              |                                |
| 582,690                        | Offer, Deunyddiau a Dodrefn                                                    | 585,900                        |
| 649,460                        | Arlwyo                                                                         | 646,960                        |
| 33,750                         | Dillad, Gwisgoed, Golchdy                                                      | 33,750                         |
| 111,610                        | Argraffu, Deunydd Ysgrifennu etc.                                              | 111,610                        |
| 22,000                         | Hysbysebu                                                                      | 22,000                         |
| 851,240                        | Grantiau a Thanysgrifiadau                                                     | 854,150                        |
| 546,910                        | Gwasanaethau Llogi a Phroffesiynol Eraill gan gynnwys rheoli hamdden chwaraeon | 686,910                        |
| 155,410                        | Cyfathrebu / Cyfrifiadura                                                      | 153,290                        |
|                                | <b>Taliadau Trydydd Parti</b>                                                  |                                |
| 3,019,808                      | Awduddodau Lleol Eraill a Chydbwyllgorau                                       | 3,040,860                      |
| 4,660,620                      | Mudiadau Gwirfoddol                                                            | 4,660,620                      |
| 35,418,511                     | Pecynnau Prynu Gofal (Allanol)                                                 | 36,241,040                     |
| 5,223,913                      | Maethu, Mabwysiadu, Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig                        | 5,224,170                      |
| 219,040                        | Plant sy'n Derbyn Gofal, Gofal a Thaliadau Amrywiol                            | 219,040                        |
| 4,035,680                      | Taliadau Uniongyrchol                                                          | 4,514,690                      |
|                                | <b>Costau Ariannu Cyfalaf</b>                                                  |                                |
| 225,000                        | Ad-daliadau Benthycu Darbodus                                                  | 225,000                        |
| <b>93,037,159</b>              | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                       | <b>94,503,330</b>              |
|                                | <b>Incwm</b>                                                                   |                                |
| (2,637,080)                    | Grantiau                                                                       | (2,658,130)                    |
| (5,824,940)                    | Ad-daliadau a Chyfraniadau Eraill                                              | (6,290,810)                    |
| (10,417,650)                   | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                           | (10,408,030)                   |
| (136,810)                      | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau eraill (Mewnol)                                 | (136,810)                      |
| (780,694)                      | Trosglwyddiadau a Glustnodwyd sy'n gysylltiedig â Chronfeydd Wrth Gefn         | (966,550)                      |
|                                | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                          | <b>(20,460,330)</b>            |
| <b>73,239,985</b>              | <b>Cyfanswm: Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant</b>                          | <b>74,043,000</b>              |

### 3.8.3 Trosolwg cymunedau

#### 3.8.3.1 Adfywio

Mae'r gwasanaeth Adfywio yn parhau i edrych ar fuddsoddi mewn asedau a gwasanaethau anstatudol sy'n cefnogi cymunedau, economi ac amgylchedd Pen-y-bont ar Ogwr a'u datblygu. Mae'r gwasanaeth yn defnyddio swm bach o Gyllid Adfywio Strategol i roi arian cyfatebol ac ysgogi symiau mwy sylweddol o gymorth grant a chyllid yn erbyn prosiectau strategol y Cyngor.

Wrth symud ymlaen, bydd y Cyngor yn cydweithio fwyfwy ar sail ranbarthol â'r naw Cyngor arall sy'n ffurfio Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, yn enwedig mewn meysydd fel trafnidiaeth, datblygu economaidd a chynllunio strategol. Mae'r Fargen Ddinesig yn creu cronfa o £1.2 biliwn ar gyfer buddsoddi yn y rhanbarth dros yr 20 mlynedd nesaf. Bydd y buddsoddiad hirdymor hwn yn cael ei dargedu i ganolbwyntio ar godi ffyniant economaidd, cynyddu rhagolygon swyddi a gwella cysylltedd digidol a thrafnidiaeth. Er mwyn chwarae rhan effeithiol yn y Fargen Ddinesig, bydd y Cyngor yn cynnal buddsoddiad presennol o ran ei dimau cynllunio trafnidiaeth, cynllunio gofodol ac adfywio cyn belled ag y bo modd i adlewyrchu'r cyfeiriad hwn.

Yn fwy penodol, mae'r Cyngor wedi gwneud ac yn parhau i wneud cynnydd da wrth geisio datblygu ein prif drefi. Mae'r rhain yn cynnwys adfywio'r glannau ym Mhorthcawl, gan gynnwys safle Salt Lake, ailddatblygu Neuadd y Dref Maesteg, a buddsoddi mewn mentrau i wella canol y dref ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Mae hyn yn cynnwys adleoli Coleg Pen-y-bont ar Ogwr i leoliad yng nghanol y dref. Nid arian y Cyngor ei hun yw llawer o'r buddsoddiad hwn, ond mae'n ofynnol i dimau medrus wneud cais llwyddiannus mewn amgylchedd cystadleuol i sicrhau bod arian yn cael ei ddenu.

#### 3.8.3.2 Tir y Cyhoedd (Gwasanaethau Stryd)

Mae'r rhan fwyaf o gyllideb net y Cyngor yn cael ei gwario ar addysg a gofal cymdeithasol – mae'r rhain yn wasanaethau sy'n werthfawr iawn, ond maent wedi'u hanelu'n naturiol at rai grwpiau yn ein cymuned. Fodd bynnag, mae gwaith y Cyngor ar dir y cyhoedd yn cael effaith fwy uniongyrchol a gweladwy ar bawb. Mae hyn yn cynnwys ein gwaith i gynnal priffyrdd, parciau a mannau agored, glanhau ein strydoedd, casglu a gwaredu ein gwastraff.

#### 3.8.3.3 Cynnal a chadw eiddo ac adeiladau

Mae'r Cyngor yn cynnal adolygiad o'i bortffolio eiddo masnachol, gan nodi cyfleoedd rheoli asedau a'r mecanweithiau sydd eu hangen i sicrhau cynnydd cynaliadwy mewn incwm. Ochr yn ochr â hyn, mae'r Cyngor yn parhau i waredu asedau nad oes eu hangen arno mwyach i ddarparu gwasanaethau, er mwyn darparu buddsoddiad pellach yn ein rhaglen gyfalaf.

Mae'r Cyngor wedi dwyn ynghyd ei swyddogaethau rheoli asedau a chynnal a chadw adeiladau, ac mae wedi canoli holl gyllidebau atgyweirio, cynnal a chadw ac ynni adeiladau yn un gwasanaeth 'landlord corfforaethol' o fewn y Gyfarwyddiaeth Gymunedau. Bydd hyn yn ein galluogi'n well i reoli cydymffurfiaeth, ymgorffori dulliau 'costio oes gyfan' wrth wneud penderfyniadau, rheoli ansawdd y gwaith a wneir gan gontractwyr, a thrwy hynny sicrhau arbedion effeithlonrwydd wrth reoli



ein hystâd. Bydd y ffocws hwn ar leihau ein hasedau a'n heffeithlonrwydd ynni yn hanfodol er mwyn i'r Cyngor gyrraedd targedau Llywodraeth Cymru o sicrhau bod pob corff sector cyhoeddus yn niwtral o ran carbon net erbyn 2030. Bydd symud ymlaen â'r cyfle sydd wedi'i greu drwy'r ffyrdd o weithio o bell a orfodwyd gan Covid yn bwydo i mewn i asesiadau anghenion darpariaeth swyddfeydd y sefydliad yn y dyfodol.

### 3.8.3.4 Cymunedau: gwasanaethau a ddarperir

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | CYMUNEDAU                                          | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Landlord Corfforaethol</b>                      |                                |
| 53.580                         | Rheoli Landlord Corfforaethol                      | 57.130                         |
| 551.160                        | Cyfanswm Rheoli Cyfleusterau                       | 547.590                        |
| 2.165.855                      | Rheoli Asedau Strategol                            | 1.888.380                      |
| 82.390                         | Dylunio a Chyflawni Cyfalaf                        | 82.380                         |
| 62.660                         | Trosolwddo Asedau Cymunedol                        | 41.390                         |
| <b>2.915.645</b>               | <b>Is-<u>cyfanswm</u></b>                          | <b>2.616.870</b>               |
|                                | <b>Rheolaeth Strategol - Cymunedau</b>             |                                |
| 267.830                        | Rheolaeth Strategol - Cymunedau                    | 267.830                        |
| <b>267.830</b>                 | <b>Is-<u>cyfanswm</u></b>                          | <b>267.830</b>                 |
|                                | <b>Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu</b>           |                                |
| (229.700)                      | Rheoli Datblygu                                    | (229.710)                      |
| 1.004.040                      | Cynllunio Datblygu                                 | 1.004.500                      |
| 53.060                         | Rheoli Adeiladu                                    | 52.590                         |
| (275.630)                      | Polisi a Datblygu Prifffyrdd                       | (275.630)                      |
| <b>551.770</b>                 | <b>Is-<u>cyfanswm</u></b>                          | <b>551.750</b>                 |
|                                | <b>Adfywio Strategol</b>                           |                                |
| 88.290                         | Cadwraeth a Dylunio                                | 88.290                         |
| 1.492.768                      | Prosiectau Adfywio                                 | 1.511.060                      |
| 129.000                        | Ariannu Adfywio ac Ymgysylltu                      | 125.810                        |
| <b>1.710.058</b>               |                                                    | <b>1.725.160</b>               |
|                                | <b>Economi, Adnoddau Naturiol a Chynaliadwyedd</b> |                                |
| 212.185                        | Ymateb i'r Newid yn yr Hinsawdd                    | 421.330                        |
| 51.470                         | Rheoli Cefn Gwlad                                  | 64.410                         |
| 602.406                        | Cydnherthedd a Thwf Economaidd                     | 517.490                        |
| 57.650                         | Datblygu Gwledig                                   | 77.150                         |
| 76.630                         | Cyflogadwyedd a Menter                             | 82.120                         |
| 106.520                        | Gwasanaethau Morol ac Arfordirol                   | 70.410                         |
| <b>1.106.861</b>               |                                                    | <b>1.232.910</b>               |
|                                | <b>Strydoedd Glanach a Rheoli Gwastraff</b>        |                                |
| 33.740                         | Cyfleusterau Cyhoeddus                             | 33.740                         |
| 208.600                        | Gorfodaeth                                         | 208.600                        |
| 1.468.160                      | Glanhau Arall                                      | 1.528.160                      |
| 3.324.740                      | Gwaredu Gwastraff                                  | 3.314.100                      |
| 5.301.277                      | Casglu Gwastraff                                   | 5.513.920                      |
| <b>10.336.517</b>              |                                                    | <b>10.598.520</b>              |
|                                | <b>Prifffyrdd a Mannau Gwyrdd</b>                  |                                |
| 7.863.680                      | Prifffyrdd                                         | 7.108.100                      |
| 14.360                         | Gwasanaethau Fflyn                                 | 14.340                         |
| 721.810                        | Traffig a Thrafnidiaeth                            | 666.460                        |
| 84.630                         | Gwasanaethau Peirianeg                             | 84.580                         |
| 2.264.600                      | Parciau, Caeau Chwarae a Gwasanaethau Profedigaeth | 2.039.640                      |
| 740.844                        | Rhaflen Tir y Cyhoedd a Seilwaith                  | 1.230.840                      |
| <b>11.689.924</b>              |                                                    | <b>11.143.960</b>              |
| <b>28.578.605</b>              | <b>Cyfanswm: Cymunedau</b>                         | <b>28.137.000</b>              |

### 3.8.3.5 Cyllideb cymunedau: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | CYMUNEDAU                                                                                        | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Gweithwyr</b>                                                                                 |                                |
| 265,290                        | Prif Swyddogion                                                                                  | 265,290                        |
| 17,196,390                     | Swyddogion                                                                                       | 17,750,700                     |
| 12,000                         | Staff Asiantaeth                                                                                 | 0                              |
| 17,020                         | Hyfforddiant i staff                                                                             | 15,020                         |
|                                | <b>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</b>                                                    |                                |
| 1,713,040                      | Atgyweirio a Chynnal a Chadw                                                                     | 1,684,010                      |
| 180,650                        | Cynnal a Chadw Tir                                                                               | 179,450                        |
| 639,670                        | Ynni                                                                                             | 560,620                        |
| 744,230                        | Rhenti                                                                                           | 522,150                        |
| 974,020                        | Ardrethi Busnes/Y Dreth Gyngor                                                                   | 931,760                        |
| 139,430                        | Dŵr                                                                                              | 139,430                        |
| 10,360                         | Gosodiadau a Ffitiadau                                                                           | 10,210                         |
| 201,060                        | Glanhau / Domestig                                                                               | 191,590                        |
| 2,500                          | Costau sy'n Gysylltiedig ag Adeiladu a Rennir                                                    | 2,500                          |
| 12,000                         | Yswiriant                                                                                        | 12,000                         |
| 38,000                         | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd                                                      | 38,000                         |
|                                | <b>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</b>                                                  |                                |
| 1,398,460                      | Costau Rhedeg Cerbydau Uniongyrchol gan gynnwys Atgyweiriadau a Milltiroedd                      | 1,403,400                      |
| 1,560,780                      | Llogi a Phrydlesu Cerbydau                                                                       | 1,560,780                      |
| 3,327,740                      | Tocynnau Teithio Consesiynol a Grantiau Trafnidiaeth                                             | 3,327,740                      |
| 21,800                         | Costau teithio                                                                                   | 21,800                         |
|                                | <b>Cyflenwadau a Gwasanaethau</b>                                                                |                                |
| 2,240,180                      | Offer a Deunyddiau                                                                               | 2,175,630                      |
| 20,510                         | Arlwyo                                                                                           | 20,510                         |
| 22,650                         | Dillad, Gwisgoedd, Golchdy                                                                       | 22,650                         |
| 100,210                        | Argraffu, Deunydd Ysgrifennu etc.                                                                | 100,210                        |
| 114,380                        | Hysbysebu                                                                                        | 114,380                        |
| 118,210                        | Grantiau a Thanysgrifiadau                                                                       | 92,750                         |
| 1,363,350                      | Gwasanaethau Llogi a Phroffesiynol Eraill                                                        | 1,705,770                      |
| 245,670                        | Cyfathrebu / Cyfrifiadura                                                                        | 245,670                        |
| 12,020                         | Treuliau Staff e.e. ffioedd cynadleddau                                                          | 12,020                         |
| 1,443,334                      | Seilwaith Tir y Cyhoedd                                                                          | 1,373,880                      |
|                                | <b>Taliadau Trydydd Parti</b>                                                                    |                                |
| 148,770                        | Sefydliadau Gwasanaeth Uniongyrchol (DLO)                                                        | 148,770                        |
| 159,958                        | Awdurdodau Lleol Eraill a Chydbwyllgorau                                                         | 159,960                        |
| <b>Cyllideb Net</b>            | <b>CYMUNEDAU (Parhad)</b>                                                                        | <b>Cyllideb Net</b>            |
| 91,430                         | Mudiadau Gwirfoddol                                                                              | 91,430                         |
| 16,352,780                     | Contractwyr Allanol                                                                              | 16,172,220                     |
| 1,000                          | Sefydliadau Eraill                                                                               | 1,000                          |
| 1,142,805                      | Priffyrdd - Strwythurol                                                                          | 1,014,800                      |
| 32,500                         | Priffyrdd - Cylchol                                                                              | 32,500                         |
| 221,580                        | Priffyrdd - Diogelwch a Chymhorthion                                                             | 171,580                        |
| 223,000                        | Priffyrdd - Cynnal a Chadw'r Gaeaf                                                               | 223,000                        |
| 1,318,356                      | Priffyrdd - Goleuadau Stryd                                                                      | 1,131,220                      |
| 25,220                         | Priffyrdd - Arolygon Technegol                                                                   | 25,220                         |
|                                | <b>Gwasanaethau Cymorth</b>                                                                      |                                |
| 25,000                         | Ailgodi Tâl Cyflog Mewnol rhwng yr Uned Drafnidiaeth Integredig a Gweinyddu Grant Bysiau Gwledig | 25,000                         |



|                     |                                                                                |                   |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1,548,921           | Ad-daliadau Benthycu Darbodus                                                  | 1,629,570         |
| 1,500               | Prydlesi Cyllid                                                                | 1,500             |
| <b>55,427,774</b>   | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                       | <b>55,307,690</b> |
|                     | <b>Incwm</b>                                                                   |                   |
| (5,919,727)         | Grantiau                                                                       | (6,731,520)       |
| (203,920)           | Ad-daliadau a Chyfraniadau Eraill                                              | (168,420)         |
|                     | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                           |                   |
| (4,154,900)         | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau Eraill (Mewnol)                                 | (4,108,530)       |
| (948,052)           | Trosglwyddiadau sydd wedi'u clustnodi sy'n Gysylltiedig â Chronfeydd wrth gefn | (823,880)         |
| <b>(26,849,169)</b> | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                          |                   |
| <b>28,578,605</b>   | <b>Cyfanswm: Cymunedau</b>                                                     | <b>28,137,000</b> |

### 3.8.4 Trosolwg cyfarwyddiaeth y prif weithredwr

3.8.4.1 Mae'r maes gwasanaeth yn chwarae rhan allweddol fel darparwr y ddau wasanaeth rheng flaen (e.e. Y Dreth Gyngor, Budd-daliadau a Thai) a gwasanaethau cymorth mewnol ar draws y Cyngor. Cyflawnir y swyddogaethau canlynol yn y maes gwasanaeth:

- **Cyllid** - Mae gan y Cyngor dîm canolog sy'n rheoli holl reolaeth ariannol y Cyngor. Mae'r gwasanaeth yn bodloni gofynion cyfreithiol penodol sy'n sicrhau tryloywder ac atebolrwydd yn y ffordd y defnyddir arian cyhoeddus.
- **Archwiliad mewnol** - Darperir ein Cydwasanaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol gan wasanaeth ar y cyd sy'n cael ei rannu gyda Chynghorau Bro Morgannwg, Rhondda Cynon Taf a Merthyr. Mae'r gwasanaeth yn cynnal archwiliadau ac ymchwiliadau rheolaidd i sicrhau bod y Cyngor yn cynnal llywodraethu da – yn enwedig gan ei fod yn ymwneud ag atebolrwydd priodol arian ac adnoddau eraill.
- **Adnoddau Dynol a datblygu sefydliadol** - Gyda gweithlu o ryw 6,000 o weithwyr gan gynnwys ysgolion, mae'r gwasanaeth yn darparu cyngor ac arweiniad polisi Adnoddau Dynol; cymorth iechyd a llesiant a chyfleoedd dysgu a datblygu er mwyn i weithwyr ddiwallu anghenion gwasanaeth yn y presennol a'r dyfodol.
- **TGCh** - Rydym yn parhau i fuddsoddi mewn awtomeiddio a digideiddio gwasanaethau yn unol â'n Strategaeth Ddigidol a gymeradwywyd yn ddiweddar, lle mae'n briodol gwneud hynny, ac mae gwaith yn mynd rhagddo i nodi meysydd blaenoriaeth drwy'r Rhaglen Trawsnewid Digidol a fydd yn helpu i sicrhau arbedion ym mlynedd y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig sydd i ddod. Mae'r Cyngor yn gwario tua £5 miliwn ar ei ddarpariaeth gwasanaethau TGCh i gefnogi prif weithgareddau ac ysgolion y Cyngor.
- **Tai ac adfywio cymunedol** - Nid oes gan y Cyngor unrhyw stoc tai ei hun ond mae'n cadw nifer o swyddogaethau statudol sy'n ymwneud â mynd i'r afael â'r angen am dai a mynd i'r afael â digartrefedd. Mae'r gwasanaeth hefyd yn gyfrifol am weinyddu'r grant gorfodol Cyfleusterau i'r Anabl, sydd â'r nod o gadw pobl yn eu cartrefi eu hunain cyhyd ag y bo modd.

- **Gwasanaethau cyfreithiol** - Mae angen i'r Cyngor gynnal cymorth cyfreithiol effeithiol ar gyfer ei holl wasanaethau gan gynnwys gwasanaethau rheng flaen fel Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol. Darperir hyn gan gymysgedd o staff mewnol parhaol ac arbenigedd a brynir o'r sector preifat pan fo angen.
- **Gwasanaethau democrataidd** – Mae'r rhain yn rhoi cymorth i brosesau democrataidd er mwyn sicrhau atebolrwydd a thryloywder wrth wneud penderfyniadau, sy'n cynnwys darparu cymorth democrataidd i'r Maer a 54 o aelodau etholedig (Cynghorwyr) sy'n gwneud penderfyniadau, pennu cyfeiriad polisi a goruchwyllo perfformiad cyffredinol y Cyngor. Fel llawer o Gynghorau, mae gan Ben-y-bont ar Ogwr faer a'i waith yw cadeirio cyfarfodydd y Cyngor a chynrychioli'r Cyngor yn y gymuned.
- **Caffael** - Mae gan y Cyngor dîm canolog sy'n darparu cymorth caffael ar draws yr holl wasanaethau a ddarparwn i sicrhau gwerth da am arian ar draws y Cyngor.
- **Gwasanaethau rheoleiddio** - Mae hwn yn wasanaeth cyfunol gyda Chynghorau Bro Morgannwg a Dinas Caerdydd ac mae'n cynnwys Safonau Masnach, Iechyd yr Amgylchedd, Iechyd Anifeiliaid a Thrwyddedu (Alcohol, Gamblo, Diogelwch ar Faes Chwaraeon, Tacsis etc.). Mae'r gwasanaethau hyn i gyd yn sicrhau mewn gwahanol ffyrdd bod y cyhoedd yn cael eu diogelu.
- **Cofrestryddion** - Mae'r Cyngor yn gweithredu gwasanaeth cofrestrydd sy'n ymdrin yn bennaf â chofrestru Genedigaethau, Priodasau a Marwolaethau. Mae'r gwasanaeth hefyd yn cynnal seremonïau Partneriaeth Sifil a Dinasyddiaeth.
- **Y Dreth Gyngor a budd-daliadau** - Mae'r gwasanaeth trethiant yn casglu dros £80 miliwn mewn Treth Gyngor o tua 65,000 o aelwydydd ar draws y fwrdeistref sirol. Er bod budd-daliadau'n cael eu hariannu gan lywodraeth ganolog y DU, y Cyngor sy'n gweinyddu Budd-dal Tai a Chynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.

#### 3.8.4.2 Prif weithredwr: gwasanaethau a ddarperir

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | PRIF WEITHREDWR                              | Cyllideb<br>Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------|
|                                | <b>Prif Weithredwr</b>                       |                                   |
| 513,900                        | Prif Weithredwr                              | 579,230                           |
| <b>513,900</b>                 | <b>Is-gyfanswm</b>                           | <b>579,230</b>                    |
|                                | <b>Cyllid</b>                                |                                   |
| 270,670                        | Archwiliad Mewnol                            | 270,670                           |
| 3,247,574                      | Cyllid                                       | 3,182,730                         |
| 181,910                        | Perfformiad                                  | 181,920                           |
| <b>3,700,154</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                           | <b>3,635,320</b>                  |
|                                | <b>Adnoddau Dynol / Datblygu Sefydliadol</b> |                                   |
| 1,835,670                      | Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol        | 1,911,720                         |
| <b>1,835,670</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                           | <b>1,911,720</b>                  |

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | PRIF WEITHREDWR (Parhad)                              | Cyllideb<br>Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------|
|                                | <b>Partneriaethau</b>                                 |                                   |
| 426,702                        | Trawsnewid                                            | 409,420                           |
| 1,625,110                      | Gwasanaethau Cwsmeriaid ac Ymgysylltu                 | 1,624,700                         |
| <b>2,051,812</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>2,034,120</b>                  |
|                                | <b><u>Cyfreithiol, Democrataidd a Rheoleiddio</u></b> |                                   |
| 1,667,270                      | Gwasanaethau cyfreithiol                              | 1,665,510                         |
| 1,581,020                      | Gwasanaethau Democrataidd                             | 1,582,800                         |
| 283,570                        | Caffael                                               | 283,660                           |
| 1,397,380                      | Gwasanaethau Rheoleiddio                              | 1,397,260                         |
| <b>4,929,240</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>4,929,230</b>                  |
|                                | <b>TGCh</b>                                           |                                   |
| 3,358,032                      | TGCh                                                  | 3,751,960                         |
| <b>3,358,032</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>3,751,960</b>                  |
|                                | <b><u>Etholiadau</u></b>                              |                                   |
| 103,839                        | Etholiadau                                            | 103,860                           |
| <b>103,839</b>                 | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>103,860</b>                    |
|                                | <b><u>Tai a Digartrefedd</u></b>                      |                                   |
| 1,162,380                      | Tai ac Adfywio Cymunedol                              | 3,353,980                         |
| <b>1,162,380</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>3,353,980</b>                  |
|                                | <b><u>Cymorth Busnes</u></b>                          |                                   |
| 1,004,557                      | Uned Fusnes                                           | 1,004,580                         |
| <b>1,004,557</b>               | <b>Is-gyfanswm</b>                                    | <b>1,004,580</b>                  |
| <b>18,659,584</b>              | <b>Cyfanswm: Prif Weithredwr</b>                      | <b>21,304,000</b>                 |

### 3.8.4.3 Cyllideb y prif weithredwr: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | PRIF WEITHREDWR                                                                 | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Gweithwyr</b>                                                                |                                |
| 185,500                        | Prif Weithredwr                                                                 | 185,420                        |
| 352,470                        | Prif Swyddogion                                                                 | 353,460                        |
| 15,338,386                     | Swyddogion                                                                      | 15,604,680                     |
| 1,139,980                      | Aelodau                                                                         | 1,151,860                      |
| 114,274                        | Staff asiantaeth                                                                | 6,000                          |
| 5,481                          | Hyfforddiant i staff                                                            | 8,230                          |
|                                | <b>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</b>                                   |                                |
| 2,500                          | Atgyweirio a Chynnal a Chadw                                                    | 20,500                         |
| 12,010                         | Ynni                                                                            | 12,010                         |
| 6,100                          | Rhenti                                                                          | 5,400                          |
| 2,290                          | Ardrethi Busnes/Y Dreth Gyngor                                                  | 2,290                          |
| 100                            | Dŵr                                                                             | 100                            |
| 1,070                          | Gosodiadau a Ffitiadau                                                          | 1,070                          |
| 4,080                          | Costau sy'n Gysylltiedig ag Adeiladu a Rennir                                   | 4,080                          |
| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | PRIF WEITHREDWR (Parhad)                                                        | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|                                |                                                                                 |                                |
| 15,710                         | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd                                     | 15,710                         |
|                                | <b>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</b>                                 |                                |
| 109,690                        | Costau Rhedeg Cerbydau Uniongyrchol gan<br>rwyngwys Atgyweiriadau a Milltiroedd | 109,690                        |
| 22,500                         | Llogi a Phrydlesu cerbydau                                                      | 22,500                         |
| 7,340                          | Costau teithio                                                                  | 7,360                          |
|                                | <b>Cyflenwadau a Gwasanaethau</b>                                               |                                |
| 185,130                        | Offer, Deunyddiau a Dodrefn                                                     | 185,130                        |
| 1,040                          | Arlwyo                                                                          | 1,040                          |
| 770                            | Dillad, Gwisgoedd, Golchdy                                                      | 770                            |
| 278,740                        | Argraffu, Deunydd Ysgrifennu etc.                                               | 272,640                        |
| 47,250                         | Hysbysebu                                                                       | 47,250                         |
| 162,250                        | Grantiau a Thanysgrifiadau                                                      | 162,250                        |
| 1,706,890                      | Gwasanaethau                                                                    | 1,498,610                      |
| 2,764,582                      | Cyfathrebu / Cyfrifiadura                                                       | 3,037,040                      |
| 1,100                          | Treuliau Staff e.e. ffioedd cynadleddau                                         | 1,100                          |
| 886,810                        | Atebion Tai, Meddalwedd a Datblygu                                              | 2,946,060                      |
| 5,000                          | Maer - Cronfa Lletygarwch                                                       | 5,000                          |
|                                | <b>Taliadau Trydydd Parti</b>                                                   |                                |
| 2,010,240                      | Awdurdodau Lleol Eraill a Chydbwylloerau                                        | 1,973,140                      |
| 282,699                        | Mudiadau Gwirfoddol                                                             | 232,420                        |
| 6,210,304                      | Cefnogi Pobl a Chontractwyr Allanol                                             | 6,219,290                      |
|                                | <b>Taliadau Trosglwyddo</b>                                                     |                                |
| 41,199,730                     | Budd-daliadau Tai                                                               | 41,199,730                     |
| <b>73,062,016</b>              | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                        | <b>75,291,830</b>              |
|                                | <b>Incwm</b>                                                                    |                                |
| (49,717,607)                   | Grantiau                                                                        | (49,469,840)                   |
| (1,240,650)                    | Ad-daliadau a Chyfraniadau Eraill                                               | (1,278,830)                    |
| (1,199,090)                    | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                            | (1,180,810)                    |
| (1,651,038)                    | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau Eraill (Mewnol)                                  | (1,651,040)                    |
|                                | Trosglwyddiadau wedi'u clustnodi sy'n Gysylltiedig â<br>Chronfeydd Wrth Gefn    | (407,310)                      |
| <b>(54,402,432)</b>            | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                           | <b>(53,987,830)</b>            |
| <b>18,659,584</b>              | <b>Cyfanswm: Prif Weithredwr</b>                                                | <b>21,304,000</b>              |

### 3.8.5 Cyllidebau ar draws y Cyngor

3.8.5.1 Mae Cyllidebau'r Cyngor yn cynrychioli'r elfennau hynny o wariant sydd ar draws y Cyngor ac na ellir eu priodoli'n uniongyrchol i unrhyw wasanaeth penodol.

### 3.8.5.2 Cyllideb ar draws y Cyngor: gwasanaethau a ddarperir

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | AR DRAWS Y CYNGOR                   | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b>Cyllidebau ar draws y Cyngor</b> |                                |
| 7,329,120                      | Ariannu Cyfalaf                     | 7,329,120                      |
| 8,110,090                      | Ardollau a Phraeseptau              | 8,433,000                      |
| 10,607,612                     | Swyddogaethau Corfforaethol Eraill  | 15,638,125                     |
| 15,254,000                     | Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor | 15,654,000                     |
| 1,438,000                      | Premiymau Yswiriant                 | 1,363,000                      |
| 500,000                        | Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd   | -                              |
| <b>43,238,822</b>              | <b>Cyfanswm: Ar Draws y Cyngor</b>  | <b>48,417,245</b>              |

### 3.8.5.3 Cyllideb ar draws y Cyngor: math o wariant

| Cyllideb Net<br>2020/2021<br>£ | CYLLIDEBAU AR DRAWS Y CYNGOR                                                                            | Cyllideb Net<br>2021/2022<br>£ |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                                | <b><u>Gweithwyr</u></b>                                                                                 |                                |
| 430,000                        | Cyn Gostau Pensiwn Cyngor Sir Morgannwg Ganol                                                           | 430,000                        |
|                                | <b><u>Gwariant sy'n Gysylltiedig â Safleoedd</u></b>                                                    |                                |
| 420,000                        | Cynnal a Chadw Adeiladau                                                                                | 420,000                        |
| 345,000                        | Yswiriant Eiddo                                                                                         | 345,000                        |
| 37,019                         | Costau Eraill sy'n Gysylltiedig â Safleoedd (Covid-19)                                                  | 0                              |
|                                | <b><u>Costau sy'n Gysylltiedig â Thrafnidiaeth</u></b>                                                  |                                |
| 140,000                        | Yswiriant Trafnidiaeth                                                                                  | 140,000                        |
|                                | <b><u>Cyflenwadau a Gwasanaethau</u></b>                                                                |                                |
| 47,000                         | Hysbysebu                                                                                               | 47,000                         |
| 248,291                        | Ffioedd Mewnol Cynnal a Chadw Adeiladau a Ffioedd Rheoli Hawliadau Yswiriant                            | 285,310                        |
| 9,036,612                      | Darpariaethau a ddeler yn ganolog ar gyfer codiadau cyflog a phris a chostau eraill na ellir eu hosgoi' | 14,187,125                     |
| 304,000                        | Rhyddhad Dewisol Ardreth Annomestig Genedlaethol                                                        | 304,000                        |
| 650,000                        | Ardoll Prentisiaethau                                                                                   | 650,000                        |
| 945,390                        | Premiymau Yswiriant                                                                                     | 870,390                        |
|                                | <b><u>Taliadau Trydydd Parti</u></b>                                                                    |                                |
| 7,460,090                      | Ardollau a Phraeseptau (gan gynnwys Ardoll y Gwasanaeth Tân)                                            | 7,783,000                      |
|                                | <b><u>Taliadau Trosglwyddo</u></b>                                                                      |                                |
| 15,254,000                     | Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor                                                                     | 15,654,000                     |
|                                | <b><u>Costau Ariannu Cyfalaf</u></b>                                                                    |                                |
| 5,354,120                      | Taliadau Llog                                                                                           | 5,354,120                      |
| 3,038,000                      | Isafswm Darpariaeth Refeniw                                                                             | 2,918,000                      |
| <b>43,709,522</b>              | <b>Cyfanswm Gwariant</b>                                                                                | <b>49,387,945</b>              |
|                                | <b><u>Incwm</u></b>                                                                                     |                                |
| (22,000)                       | Derbyniadau Cwsmeriaid / Cleientiaid                                                                    | (22,000)                       |
| (943,000)                      | Llog                                                                                                    | (943,000)                      |
| (5,700)                        | Ailgodi Tâl i Gyfarwyddiaethau Eraill (Mewnol)                                                          | (5,700)                        |
| 500,000                        | Trosglwyddo o Gronfeydd Wrth Gefn wedi'u Clustnodi                                                      | -                              |
| <b>(470,700)</b>               | <b>Cyfanswm Incwm</b>                                                                                   | <b>(970,700)</b>               |
| <b>43,238,822</b>              | <b>Cyfanswm: Ar Draws y Cyngor</b>                                                                      | <b>48,417,245</b>              |

## ADRAN 4.

# Cyllideb gyfalaf 2021-22

## 4.1 Cyllideb gyfalaf 2021-22

### 4.1.1

Yn ogystal â gwario arian ar ddarparu gwasanaethau o ddydd i ddydd, mae'r Cyngor hefyd yn gwario arian ar ddarparu cyfleusterau newydd, gwella asedau a'r seilwaith neu ddarparu grantiau cyfalaf i unigolion a chyrff allanol. Mae'r Gyllideb Gyfalaf yn cynnwys gwariant ar amryw o brosiectau buddsoddi strategol sylweddol sy'n cefnogi amryw o Amcanion Llesiant (Cefnogi economi gynaliadwy lwyddiannus, Helpu pobl a chymunedau i fod yn fwy iach a chydnerth, a Gwneud defnydd doethach o adnoddau).



Mae'r prif feysydd gwariant arfaethedig ar brosiectau cyfalaf ar gyfer 2021-22 yn cynnwys:

- Cynlluniau Band B Ysgolion ar gyfer yr 21<sup>ain</sup> Ganrif
- Hyb Llety Preswyl i Blant
- Cerbydau Fflyd
- Gwaith Amlogfa Llangrallo
- Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd
- Gosod Wyneb newydd ar y Gerbyttfordd ac Adnewyddu Llwybrau Troed
- Adfywio Porthcawl
- Y Rhaglen Rheoli Risgiau Arfordirol - Porthcawl
- Rhaglen Ddatblygu Cwm Llynfi
- Hyb Diwylliannol Neuadd Tref Maesteg
- Rhwydwaith Gwres Caerau
- Landlord Corfforaethol - Strategaeth Arbed Ynni
- Hwb Menter - Canolfan Arloesi
- Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl

## 4.2 Ariannu'r rhaglen gyfalaf

4.2.1 £62.363 miliwn yw cost ariannu'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2021-22, fel y nodir yn y tabl isod:

| Cyllid                                                 | 2021-22<br>£'miliwn | %           |
|--------------------------------------------------------|---------------------|-------------|
| Cyllid Cyfalaf Cyffredinol - Benthycia â Chymorth      | 3.953               | 6.3%        |
| Cyllid Cyfalaf Cyffredinol - Grant Cyfalaf Cyffredinol | 3.963               | 6.4%        |
| Grantiau a Chyfraniadau Allanol                        | 10.340              | 16.6%       |
| Benthycia Darbodus (heb gymorth)                       | 6.183               | 9.9%        |
| Benthyciad - Llywodraeth Cymru                         | 6.985               | 11.2%       |
| Derbyniadau Cyfalaf                                    | 15.475              | 24.8%       |
| Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd                      | 15.426              | 24.7%       |
| Cyfraniad Refeniw                                      | 0.038               | 0.1%        |
| <b>Cyfanswm Cyllid</b>                                 | <b>62.363</b>       | <b>100%</b> |

#### 4.3 Dyrannu'r gyllideb gyfalaf

4.3.1 Dyrannwyd y Gyllideb Gyfalaf o £62.363 miliwn fel a ganlyn:

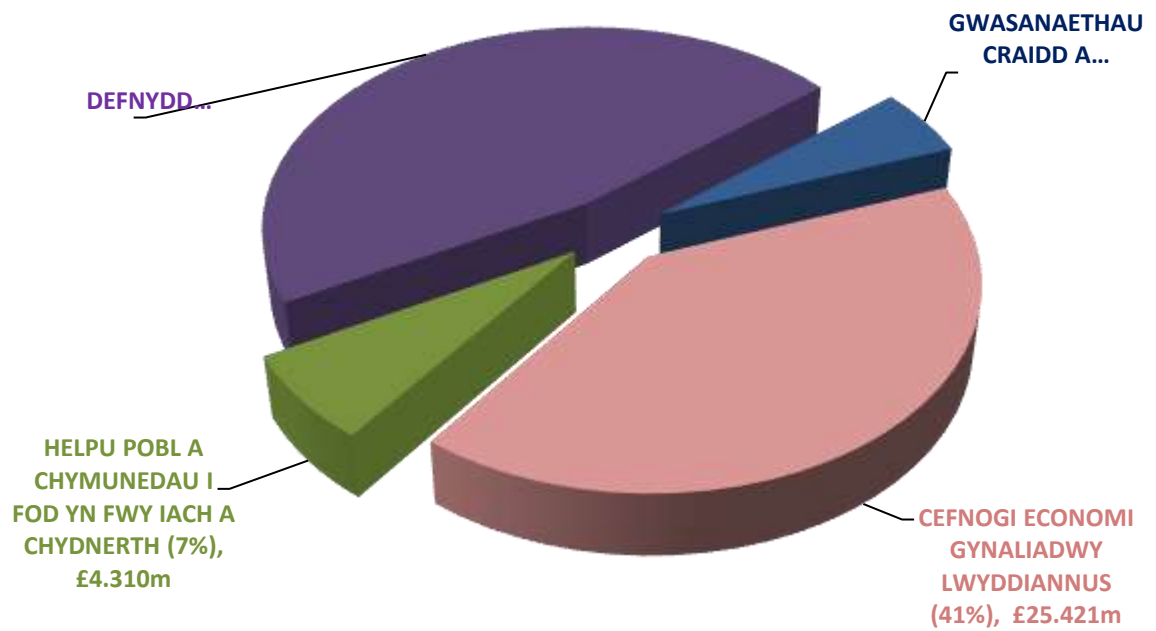
| Meysydd Gwasanaeth                                                   | 2021-22<br>£'miliwn | %           |
|----------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|
| Addysg a Chymorth i Deuluoedd (gan gynnwys ysgolion)                 | 11.549              | 18%         |
| Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant - Gofal Cymdeithasol i Oedolion | 2.024               | 4%          |
| Cymunedau - Gwasanaethau Stryd                                       | 8.394               | 13%         |
| Cymunedau - Adfywio a Datblygu                                       | 21.368              | 34%         |
| Cymunedau - Landlord Corfforaethol                                   | 13.706              | 22%         |
| Prif Weithredwyr - Cronfa Gyfalaf Gorfforaethol a TGCh               | 1.283               | 2%          |
| Prif Weithredwyr - Tai / Digartrefedd                                | 2.31                | 4%          |
| Heb ei ddyrannu                                                      | 1.729               | 3%          |
| <b>Cyfanswm</b>                                                      | <b>62.363</b>       | <b>100%</b> |

#### 4.4 Gwariant cyfalaf yn ôl amcan llesiant

4.4.1 Mae'r siart isod yn rhoi manylion y Gyllideb Gyfalaf yn ôl amcan llesiant:



## GWARIANT CYFALAF YN ÔL AMCAN LLESIANT 2021-22 (£62.363m)



## ADRAN 5.

# Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr – ystadegau allweddol

## 5.1 Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

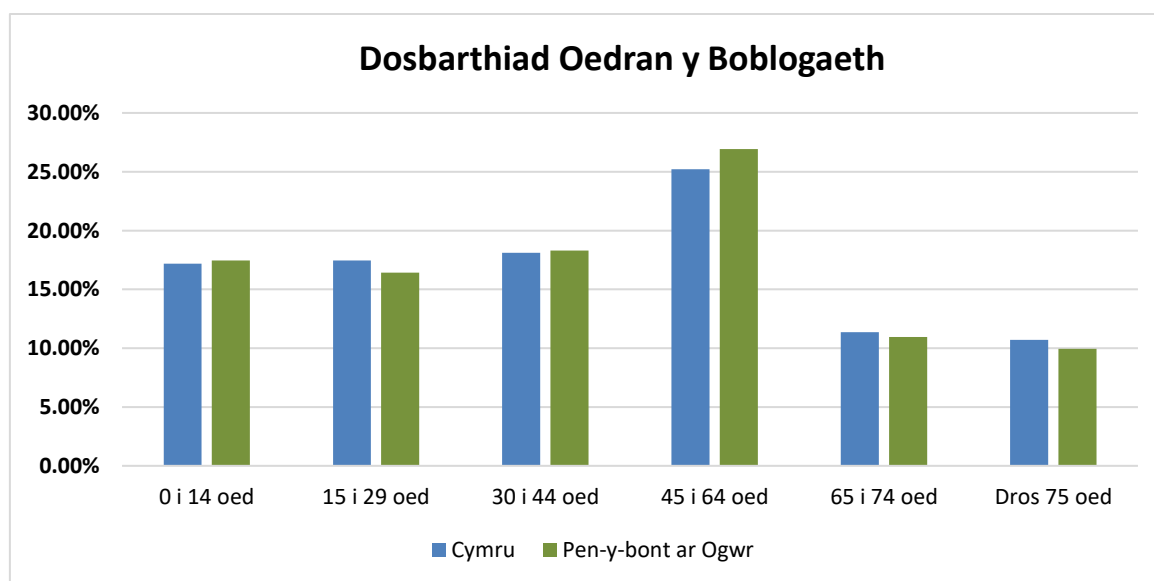
5.5.1. Mae'r adran hon yn rhoi manylion yr ystadegau allweddol ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.



## Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

|                                |                                                  |
|--------------------------------|--------------------------------------------------|
| Maint                          | 98.5 milltir sgwâr                               |
| Poblogaeth (Amcangyfrif 2019)  | 147,049                                          |
| Aelwydydd                      | 62,814                                           |
| Pris Tŷ Cyfartalog             | £155,595 (Mynegai Prisiau Tai y DU: Ebrill 2020) |
| Busnesau Gweithredol           | 4,095                                            |
| Pobl mewn Cyflogaeth           | 76.2% (Mehefin 2020)                             |
| Cyflog cyfartalog (canolrifol) | £27,398 (cyfartaledd Cymru £28,168)              |

Rhwng 2008 a 2019, cynyddodd y boblogaeth 6.7% a disgwylir i hyn barhau a chyrraedd tua 150,000 erbyn 2030, cynnydd o tua 0.3% y flwyddyn. Mae dosbarthiad oedran y Fwrdeistref Sirol yn cyd-fynd yn fras â'r cyfartaledd ar gyfer Cymru, ond mae canran uwch o bobl 30 i 64 oed, a chanran is o bobl ifanc 15 i 29 oed a phobl 65 oed a hŷn.



Mae twf yn y boblogaeth yn golygu mwy o alw am wasanaethau'r Cyngor, gan gynnwys tai, addysg, gwasanaethau amgylcheddol a gofal cymdeithasol. Mae lefel diweithdra hefyd yn allweddol wrth bennu'r galw am fudd-daliadau a ariennir gan y Cyngor megis gostyngiadau'r dreth gyngor neu gonsesiynau wrth dalu am wasanaethau'r Cyngor.

| <b>Cipolwg ar Ben-y-bont ar Ogwr</b>                        |         |
|-------------------------------------------------------------|---------|
| <b>Yr Etholaeth</b>                                         |         |
| <b>Cyfanswm yr Etholwyr ar y Gofrestr (1 Chwefror 2021)</b> | 110,643 |
| <b>Cynrychiolaeth</b>                                       |         |
| Wardiau                                                     | 39      |
| Cynghorwyr                                                  | 54      |
| Aelodau Etholaethol y Senedd                                | 2       |
| Aelodau Rhanbarthol y Senedd                                | 4       |
| Aelodau Seneddol                                            | 2       |

## 5.2 Ystadegau gwasanaeth

5.2.1 Nid yw'r data diweddaraf ar gyfer amryw o feysydd gwasanaeth ar gael ar hyn o bryd gan fod adran Ystadegau ac Ymchwil Llywodraeth Cymru (o ble y daw'r data) wedi gorfod newid ei harferion casglu a rhyddhau data, gan ganolbwyntio ymdrechion ar flaenoriaethau o ran dadansoddi ac ystadegau mewn ymateb i'r cynnydd yn y galw am ystadegau a data i fesur effaith y pandemig COVID-19. Felly, dim ond data ystadegol sydd gan yr Awdurdod ar hyn o bryd neu sy'n parhau i gael eu hadrodd gan adran Ystadegau ac Ymchwil Llywodraeth Cymru sydd wedi eu darparu ar gyfer Llyfr Cyllideb 2021-22.

5.2.2 Mae'r tablau canlynol yn rhoi manylion ystadegau gwasanaeth ar gyfer Gwasanaethau Addysg a Chymorth i Deuluoedd:

### Gwasanaethau ar gyfer addysg a chymorth i deuluoedd

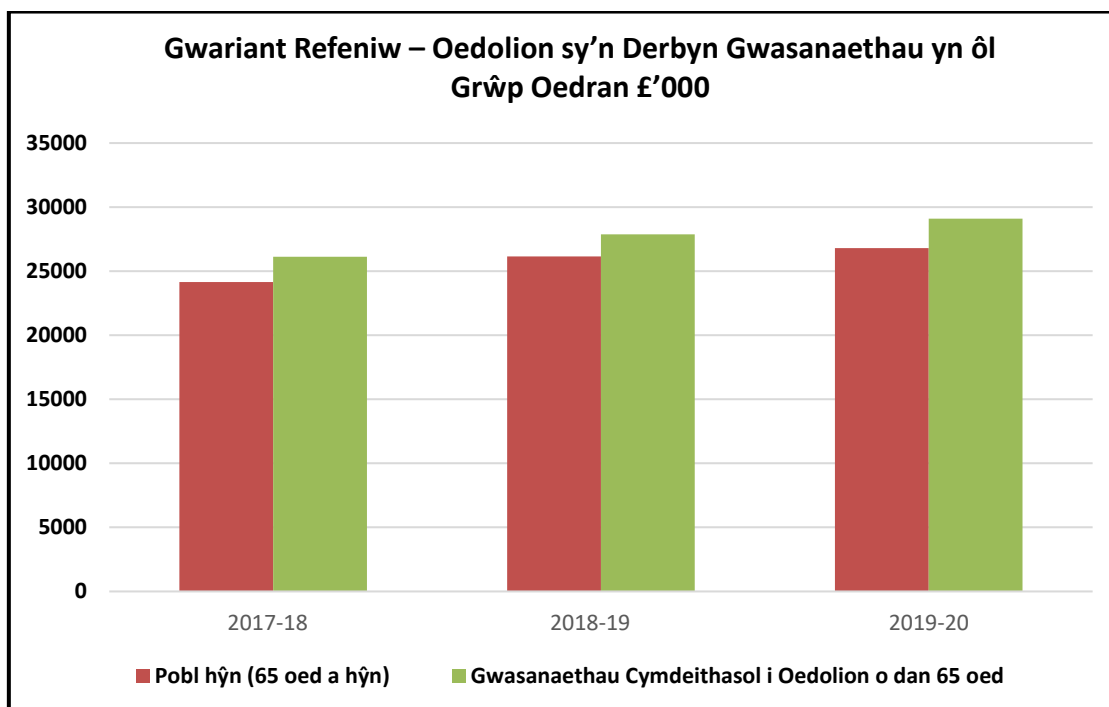


| <b>Rhagamcan o'r boblogaeth breswyl ar 30 Mehefin 2021</b> | <b>Data Ystadegol</b> |
|------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Poblogaeth 3 oed                                           | 1,593                 |
| Poblogaeth 3 i 11 oed                                      | 15,327                |
| Poblogaeth 3 i 16 oed                                      | 23,645                |
| Poblogaeth 11 i 15 oed                                     | 8,369                 |
| Poblogaeth 11 i 20 oed                                     | 15,606                |
| Poblogaeth 16 oed a hŷn                                    | 120,409               |
| Poblogaeth 16 i 18 oed                                     | 4,756                 |
| Poblogaeth 0 i 17 oed                                      | 30,001                |

Mae gan y Cyngor gyfanswm o 59 o ysgolion (ysgolion babanod, iau, cynradd, uwchradd ac arbennig, cyfrwng Cymraeg a ffydd) gyda thua 23,000 o ddisgyblion

| Math o sefydliad addysgol | Nifer | Nifer ar y gofrestr (ffurflen 2020 i Lywodraeth Cymru) |
|---------------------------|-------|--------------------------------------------------------|
| Ysgolion cynradd          | 39    | 11,261                                                 |
| Ysgolion uwchradd         | 7     | 7,851                                                  |
| Ysgolion ffydd            | 6     | 1,970                                                  |
| Ysgolion cyfrwng Cymraeg  | 5     | 1,684                                                  |
| Ysgolion arbennig         | 2     | 402                                                    |
| Uned cyfeirio disgyblion  | 1     | 37                                                     |

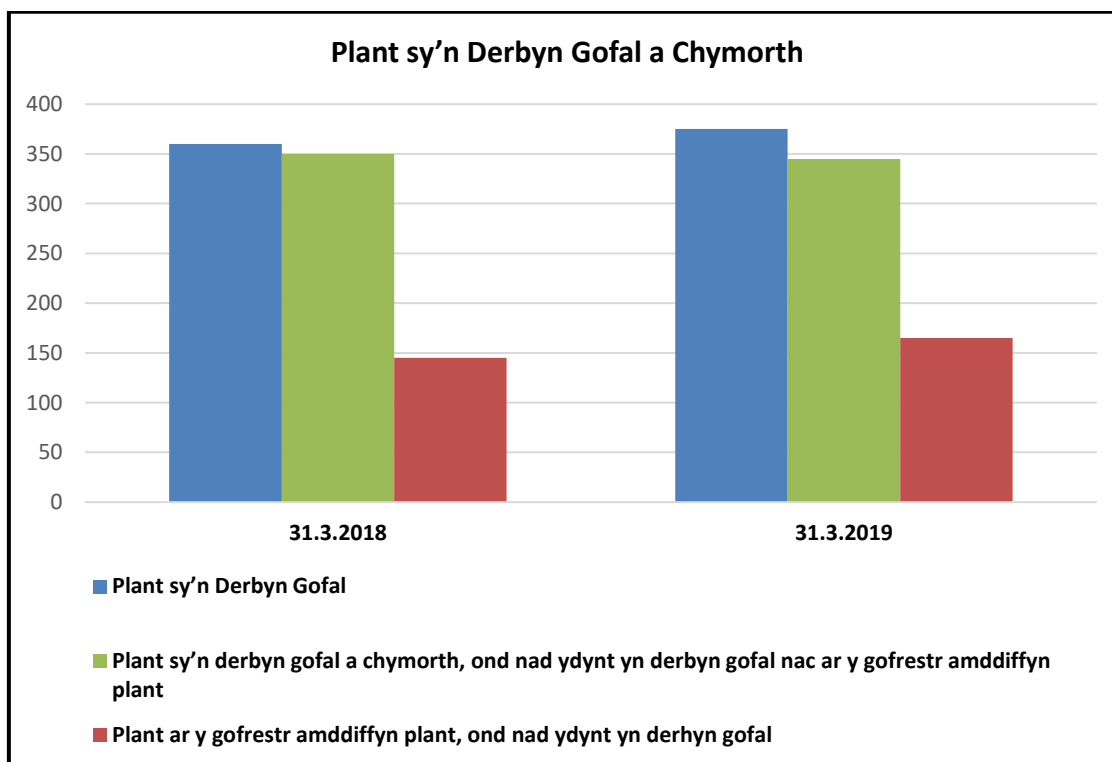
Mae'r tablau canlynol yn rhoi manylion ystadegau gwasanaeth ar gyfer y gwasanaethau Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant.



| Gwasanaethau Plant a Ddarparwyd yn 2019-20                                              | Nifer y Plant** |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <b><u>Cyfanswm y Plant sy'n Derbyn Gofal ar 31/03/20 yn ôl y math o leoliad:</u></b>    | 395             |
| Lleoliadau maeth                                                                        | 285             |
| Wedi'u lleoli i'w mabwysiadu                                                            | 15              |
| Cartrefi Preswyl                                                                        | 25              |
| Wedi'u lleoli gyda'u rhieni eu hunain neu gyda pherson arall sydd â chyfrifoldeb rhiant | 65              |
| Byw'n Annibynnol                                                                        | *               |
| Arall                                                                                   | *               |

\*\* Mae'r holl ffigurau wedi'u talgrynnu i'r pump agosaf. Os oes llai na phump o blant mewn unrhyw grŵp, nid yw'r nifer wirioneddol wedi'i nodi, ac mae'r symbol \* wedi'i roi yn lle rhif. Ffynhonnell Data: StatsCymru.

Mae'r siart isod yn dangos nifer y plant sy'n derbyn gofal a chymorth:



5.2.3 Mae'r tablau canlynol yn rhoi manylion ystadegau gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau Cymunedau:

### Gwasanaethau ar gyfer cymunedau

Mae'r data diweddaraf sydd ar gael ar gyfer cymunedau i'w gweld yn y tabl isod:



| <b>Gwasanaeth</b>                                                                                                                  | <b>Data Ystadegol</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Gwasanaethau stryd</b>                                                                                                          |                       |
| Nifer y ceisiadau cynllunio a dderbyniwyd yn 2019-20                                                                               | 910                   |
| Cyfanswm unedau goleuadau stryd                                                                                                    | 19,420                |
|                                                                                                                                    |                       |
| Cyfanswm tunelli gwastraff solet trefol (rhagwelir ar gyfer 2020-21)                                                               | 55,185                |
| Cyfanswm Tunelli Ailgylchu (rhagwelir ar gyfer 2020-21)                                                                            | 37,419                |
| Ailgylchu % (rhagwelir ar gyfer 2020-21)                                                                                           | 68%                   |
|                                                                                                                                    |                       |
| <b>Targed ar gyfer gwerth ariannol y prosiectau adfywio canol trefi a ariennir yn allanol sydd ar y gweill/yn cael eu datblygu</b> |                       |
| 2020-21                                                                                                                            | £13 miliwn            |
| 2021-22                                                                                                                            | £13 miliwn            |
|                                                                                                                                    |                       |
| <b>Trafnidiaeth a Pheirianeg</b>                                                                                                   |                       |
| Hyd ffordd sirol (cilometrau)                                                                                                      | 104                   |
| Hyd ffordd sirol A mewn ardal adeiledig (cilometrau)                                                                               | 52                    |
| Hyd ffordd B a C (cilometrau)                                                                                                      | 139                   |
| Hyd ffordd B a C mewn ardal adeiledig (cilometrau)                                                                                 | 83                    |
| Is-ffordd â wyneb caled (cilometrau)                                                                                               | 544                   |
| Is-ffordd â wyneb caled mewn ardal adeiledig (cilometrau)                                                                          | 442                   |
| Traffig cerbydau modur ar bob prif ffordd *                                                                                        | 478,016,019           |

\* Ffigurau a gynhyrchwyd yn ganolog gan yr Adran Drafnidiaeth ar gyfer 2019. Mae'r ffigurau llif traffig wedi'u crynhoi ar sail cyfrifiadau traffig â llaw yr Adran Drafnidiaeth a'u trin yn ystadegol er mwyn pennu'r llif mewn miliwn o gerbydau y cilometr.

5.2.4 Mae'r tablau canlynol yn rhoi manylion ystadegau gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau'r Prif Weithredwr:



### Prif Weithredwr

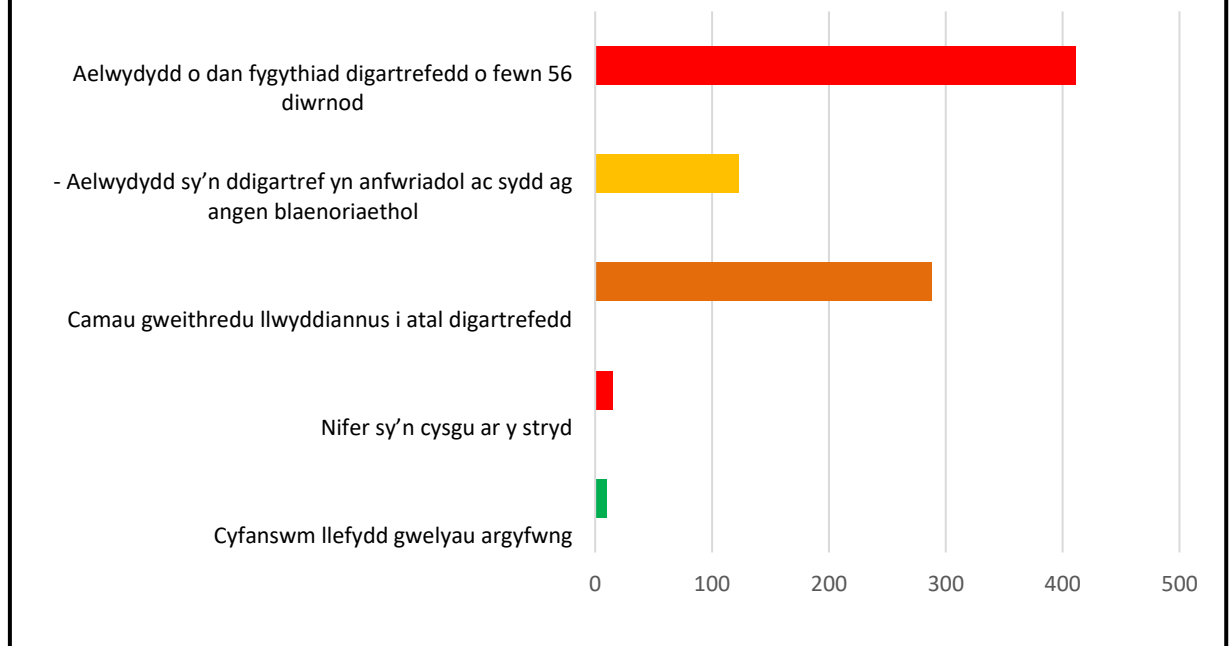
| Gwasanaeth                                                                                                                                                                                                          | Data Ystadegol        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Tai a Digartrefedd</b>                                                                                                                                                                                           |                       |
| Aelwydydd y canfuwyd eu bod yn gymwys i gael cymorth, yn ddigartref yn anfwriadol ac mewn angen blaenoriaethol yn ystod y flwyddyn yn 2019-20                                                                       | 123                   |
| Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - gwaith a gwblhawyd yn 2018-19 (Cyllid Cyfalaf) - <i>y data diweddaraf sydd ar gael</i>                                                                                            | £1,540,971            |
| Nifer y Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl a gwblhawyd yn 2018-19 - <i>y data diweddaraf sydd ar gael</i>                                                                                                              | 168                   |
| <b>Gwasanaethau Rheoleiddio</b>                                                                                                                                                                                     |                       |
| Nifer y Safleoedd Masnachu ym mis Mawrth 2020                                                                                                                                                                       | 4,960                 |
| Nifer y Safleoedd Bwyd ym mis Mawrth 2020                                                                                                                                                                           | 1,790                 |
| <b>Gwasanaethau Cwsmeriaid</b>                                                                                                                                                                                      |                       |
| Nifer y cwsmeriaid a ymwelodd â'r Ganolfan Cyswllt Cwsmeriaid neu a frysbennewyd gan y dderbynfa ar gyfer meysydd gwasanaeth eraill rhwng 1 Ionawr 2020 a mis Mawrth 2020 (swyddfeydd ar gau am weddill y flwyddyn) | 6,996                 |
| <b>Gwasanaeth</b>                                                                                                                                                                                                   | <b>Data Ystadegol</b> |
| Nifer y galwadau ffôn a dderbyniwyd gan y Ganolfan Cyswllt Ffôn rhwng 1 Ionawr 2020 a 31 Rhagfyr 2020                                                                                                               | 285,176               |
| <b>Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd</b>                                                                                                                                                                      |                       |
| Nifer y priodasau a gofrestrwyd rhwng 1 Ionawr 2019 a 31 Rhagfyr 2020                                                                                                                                               | 711                   |
| Nifer y Trwyddedau Mangre newydd a gyhoeddwyd rhwng 1 Ionawr 2020 a 31 Rhagfyr 2020                                                                                                                                 | 17                    |
| Nifer y trwyddedau Personol newydd i werthu alcohol a gyhoeddwyd rhwng 1 Ionawr 19 a 31 Rhagfyr 2020                                                                                                                | 116                   |
| <b>Adnoddau Dynol</b>                                                                                                                                                                                               |                       |
| Gweithlu corfforaethol cyfwerth ag amser llawn ar 31.12.2020                                                                                                                                                        | 2,139                 |
| Gweithlu ysgolion cyfwerth ag amser llawn ar 31.12.2020                                                                                                                                                             | 2,154                 |

Nid oes gan y Cyngor unrhyw stoc tai ei hun ond mae'n cadw amryw o swyddogaethau statudol sy'n ymwneud â mynd i'r afael â'r angen am dai a brwydro yn erbyn digartrefedd. Mae'r Cyngor yn parhau i fabwysiadu dull strategol o atal digartrefedd a chynnig darpariaeth ar gyfer pobl ddigartref drwy weithio gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau partner a gweithio gyda Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig i gefnogi datblygiadau tai newydd.

Mae'r siart isod yn rhoi rhagor o wybodaeth am gymorth Tai a Digartrefedd:



## Tai a Digartrefedd 2019-20



Gall digartrefedd gael effaith fawr ar fywyd person a / neu ei deulu. Gall fod yn niweidiol i iechyd, cyflogaeth neu gyfleoedd addysg a hyfforddiant person. Mae bod 'dan fygythiad o ddigartrefedd' yn golygu na fydd gennych chi gartref o fewn y 56 diwrnod nesaf.

Yn 2019-20, aseswyd bod 411 o aelwydydd yn y fwrdeistref dan fygythiad o ddigartrefedd o fewn 56 diwrnod, felly roedd dyletswydd atal yn ddyledus iddynt ac, o'r rhain, cwblhawyd 288 (70%) o gamau atal digartrefedd yn llwyddiannus.

Yn ystod y cyfrifiad blynyddol o'r nifer sy'n cysgu allan a gynhaliwyd dros gyfnod o bythefnos ym mis Hydref 2019, amcangyfrifwyd bod 15 o bobl yn cysgu allan, o gymharu â chyfrifiad ciplun un noson a gynhaliwyd rhwng 10pm ddydd Iau 7 Tachwedd a dydd Gwener 8 Tachwedd 2019 a nododd fod 7 o bobl yn cysgu allan. Ar noson y cyfrifiad ciplun, roedd 10 gwely argyfwng ar gael ac roedd 2 berson yn defnyddio'r ddarpariaeth frys; dywedodd 5 o bobl eu bod yn dewis cysgu allan.

Ym mis Ebrill 2020, sefydlwyd pedwar pod a ddyluniwyd i helpu i gadw pobl sy'n cysgu allan yn ddiogel yn ystod y pandemig coronafeirws mewn lleoliadau dros dro ym mwrdeistref sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

5.2.5 Mae'r tablau canlynol yn rhoi manylion ystadegau gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau corfforaethol:



### Corfforaethol

| Gwasanaeth                                                                        | Data Ystadegol |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Y Dreth Gyngor - Amcangyfrif o nifer yr anheddau y codir tâl arnynt ar 01/02/2021 | 65,205         |
| Y Dreth Gyngor - Tâl Casgladwy Net 2021-22                                        | 86,764,691     |
| Ardrethi Annomestig - Nifer yr eiddo masnachol ar 01/02/2021                      | 5,411          |
| Ardrethi Annomestig - Tâl Casgladwy Net ar 01/02/2021                             | 52,656,456     |
| Gwariant Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2020-21 ar 01/02/2021                | £15,322,539    |
| Llwyth Achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar 01/02/2021                 | 13,138         |
| Cyfanswm nifer yr aelwydydd â disgownt person sengl ar 01/02/2021                 | 20,907         |
| Nifer Hawlwyr Budd-dal Tai ar 01/02/2021                                          | 6,883          |

## Ystadegau cymharol Cymru

### 2.6 Ystadegau Cymharol Cymru

6.1 Mae'r adran ganlynol yn rhoi manylion ystadegau Cymharol Cymru mewn perthynas â gwariant refeniw a chyfalaf a data poblogaeth amcangyfrifedig.

#### Cyllidebau Gwariant Refeniw Gros Awdurdodau Lleol

| Awdurdod Lleol                                                            | 2019-20  |              | 2020-21 * |              | £ Cynnydd y pen |
|---------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|-----------|--------------|-----------------|
|                                                                           | £ miliwn | £ y pen (a)  | £ miliwn  | £ y pen (b)  |                 |
| Castell-nedd Port Talbot                                                  | 362.8    | 2,539        | 366.7     | 2,559        | 20              |
| Pen-y-bont ar Ogwr                                                        | 344.7    | 2,379        | 363.2     | 2,470        | 91              |
| Bro Morgannwg                                                             | 293.7    | 2,222        | 308.4     | 2,309        | 86              |
| Rhondda Cynon Taf                                                         | 617.9    | 2,573        | 642.0     | 2,661        | 88              |
| <b>Cyfartaledd Pob Cyngor Sir a Chyngor Bwrdeistref Sirol yng Nghymru</b> |          | <b>2,355</b> |           | <b>2,427</b> |                 |

(a) Mae cyfrifiadau £ y pen 2020-21 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2019 o'r boblogaeth.

(b) Mae cyfrifiadau £ y pen 2019-20 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2018 o'r boblogaeth.

\* Ffynhonnell Data: Datganiad Ystadegol Cyntaf Llywodraeth Cymru 22 Rhagfyr 2020 "Cyllideb Refeniw Awdurdodau Lleol a Rhagolwg Cyfalaf 2020-21". Mae'r datganiad hwn yn dadansoddi'r gwariant refeniw a chyfalaf y rhagwelir y bydd awdurdodau lleol Cymru yn ei wario yn y flwyddyn ariannol cyn mis Mawrth 2021. Gosodwyd y rhan fwyaf o gyllidebau a rhagolygon cyn y pandemig COVID-19. Mae'n debygol y bydd mwy o wahaniaethau rhwng y ffigurau cyllideb ac alldro ar gyfer 2020-21 nag mewn blwyddyn nodweddiadol. Nid yw gwariant gwasanaeth yn cynnwys yr hyn a ariennir gan incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau, ond mae'n cynnwys yr hyn a ariennir gan grantiau penodol ac arbennig y llywodraeth. Mae gwariant refeniw fel arfer yn net o incwm o ardollau, ond er mwyn dangos y gwariant llawn, caiff ardollau eu sgorio fel gwariant ar gyfer y gwasanaeth tân yn erbyn y Cyngorau perthnasol ac maent wedi'u debydu o wariant yr awdurdod Tân.

#### Alldro Gwariant Refeniw Gros Awdurdodau Lleol

| Awdurdod Lleol                                                            | 2018-19  |              | 2019-20 * |              |
|---------------------------------------------------------------------------|----------|--------------|-----------|--------------|
|                                                                           | £ miliwn | £ y pen (a)  | £ miliwn  | £ y pen (a)  |
| Castell-nedd Port Talbot                                                  | 351.7    | 2,461        | 361.5     | 2,522        |
| Pen-y-bont ar Ogwr                                                        | 339.8    | 2,345        | 336.7     | 2,290        |
| Bro Morgannwg                                                             | 283.0    | 2,141        | 285.8     | 2,140        |
| Rhondda Cynon Taf                                                         | 622.2    | 2,591        | 612.6     | 2,539        |
| <b>Cyfartaledd Pob Cyngor Sir a Chyngor Bwrdeistref Sirol yng Nghymru</b> |          | <b>2,585</b> |           | <b>2,634</b> |

(a) Mae cyfrifiadau £ y pen 2019-20 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2019 o'r boblogaeth.

b) Mae cyfrifiadau £ y pen 2018-19 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2018 o'r boblogaeth.

\* Ffynhonnell Data: Datganiad Ystadegol Cyntaf Llywodraeth Cymru 27 Ionawr 2021 "Gwariant Alldro Refeniw a Chyfalaf Awdurdodau Lleol 2019-20". Mae'r datganiad hwn yn dadansoddi gwariant refeniw ac alldro cyfalaf awdurdodau lleol Cymru. Nid yw gwariant gwasanaeth yn cynnwys yr hyn a ariennir gan incwm o werthiannau, ffioedd a thaliadau, ond mae'n cynnwys yr hyn a ariennir gan grantiau penodol ac arbennig y llywodraeth. Mae'r ffigurau a ddarparwyd ar sail IFRS (Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol). At ddibenion y tablau, nid yw'r ffigurau'n cynnwys ardollau'r gwasanaeth tân a ariennir gan y cynghorau bwrdeistref sirol gan fod Llywodraeth Cymru yn adrodd y ffigur hwn ar wahân yn erbyn yr awdurdodau tân.

### Rhagolwg Gwariant Cyfalaf fesul Awdurdod a Gwasanaeth

| 2020-21                                                                   |          |                           |                        |                         |          |                                        |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------|----------|---------------------------|------------------------|-------------------------|----------|----------------------------------------|-----------------------------------------|
| Awdurdod Lleol /Gwasanaeth *                                              | Addysg   | Gwasanaethau Cymdeithasol | Ffyrdd a Thrafnidiaeth | Gwasanaethau Eraill (a) | Tai      | Cyfanswm y Gwariant Cyfalaf a Ragwelir | Cyfanswm y Gwariant Cyfalaf £ y pen (b) |
|                                                                           | £ miliwn | £ miliwn                  | £ miliwn               | £ miliwn                | £ miliwn | £ miliwn                               |                                         |
| Castell-nedd Port Talbot                                                  | 34.206   | 2.949                     | 3.054                  | 44.711                  | 3.000    | 87.920                                 | 613                                     |
| Pen-y-bont ar Ogwr                                                        | 7.282    | 0.200                     | 4.995                  | 41.607                  | 2.350    | 56.434                                 | 384                                     |
| Bro Morgannwg                                                             | 68.376   | 0.100                     | 8.555                  | 9.359                   | 28.999   | 115.389                                | 864                                     |
| Rhondda Cynon Taf                                                         | 25.243   | 4.895                     | 23.481                 | 31.346                  | 6.750    | 91.715                                 | 380                                     |
| <b>Cyfartaledd Pob Cyngor Sir a Chyngor Bwrdeistref Sirol yng Nghymru</b> |          |                           |                        |                         |          | <b>1,596.200</b>                       | <b>506</b>                              |

(a) Yn cynnwys gwariant ar yr amgylchedd, cynllunio, datblygu economaidd, llyfrgelloedd, diwylliant, chwaraeon, diogelwch cymunedol a gwasanaethau eraill.

(b) Mae'r cyfrifiadau £ y pen yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2019 o'r boblogaeth.

\* Ffynhonnell Data: Datganiad Ystadegol Cyntaf Llywodraeth Cymru 22 Rhagfyr 2020 "Cyllideb Refeniw Awdurdodau Lleol a Rhagolwg Cyfalaf 2020-21". Mae'r gwariant cyfalaf a ragwelir fesul awdurdod yn cynnwys gwariant ar yr amgylchedd, cynllunio, datblygu economaidd, llyfrgelloedd, diwylliant, chwaraeon, diogelwch cymunedol a gwasanaethau eraill. Gall ariannu gwariant cyfalaf gynnwys grantiau a chyfraniadau allanol, a gall lefelau amrywio o Gyngor i Gyngor. Yn ogystal, gellid gwyrddio ffigurau yn dibynnu ar ail-gyflwyno cynlluniau'n gyson a'r cam datblygu gan fod rhai prosiectau yn ymestyn dros fwy na blwyddyn e.e. Ysgolion yr 21<sup>ain</sup> Ganrif.

### Alldro Gwariant Cyfalaf fesul Awdurdod

| Awdurdod Lleol                                                            | 2019-20 *       |                                         | 2018-19        |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------|----------------|-----------------------------------------|
|                                                                           | £ miliwn        | Cyfanswm y Gwariant Cyfalaf £ y pen (a) | £ miliwn       | Cyfanswm y Gwariant Cyfalaf £ y pen (b) |
| Castell-nedd Port Talbot                                                  | 39.132          | 273                                     | 43.395         | 304                                     |
| Pen-y-bont ar Ogwr                                                        | 22.822          | 155                                     | 27.614         | 191                                     |
| Bro Morgannwg                                                             | 53.144          | 398                                     | 43.382         | 328                                     |
| Rhondda Cynon Taf                                                         | 121.284         | 503                                     | 121.149        | 505                                     |
| <b>Cyfartaledd Pob Cyngor Sir a Chyngor Bwrdeistref Sirol yng Nghymru</b> | <b>1,192.09</b> | <b>383</b>                              | <b>1,181.2</b> | <b>379</b>                              |

(a) Mae cyfrifiadau £ y pen 2019-20 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2019 o'r boblogaeth.

(b) Mae cyfrifiadau £ y pen 2018-19 yn defnyddio amcangyfrifon canol blwyddyn 2018 o'r boblogaeth.

\* Ffynhonnell Data: Datganiad Ystadegol Cyntaf Llywodraeth Cymru 27 Ionawr 2021 "Gwariant Alldro Refeniw a Chyfalaf Awdurdodau Lleol 2019-20".

#### Poblogaethau Amcangyfrifedig

| Awdurdod Lleol           | Canol 2017 | Canol 2018 | Canol 2019 |
|--------------------------|------------|------------|------------|
| Castell-nedd Port Talbot | 142,090    | 142,906    | 143,315    |
| Pen-y-bont ar Ogwr       | 144,288    | 144,876    | 147,049    |
| Bro Morgannwg            | 130,690    | 132,165    | 133,587    |
| Rhondda Cynon Taf        | 239,127    | 240,131    | 241,264    |
| Cyfanswm Cymru           | 3,125,165  | 3,138,631  | 3,152,879  |

### Geirfa

---

#### 2.7 Geirfa

##### **Cyllid allanol cyfanredol (AEF)**

Cyfanswm y cymorth allanol ar gyfer gwariant refeniw awdurdodau lleol nad yw'n cael ei ariannu o'r dreth gyngor. Mae'n cynnwys grant cynnal refeniw a thaliadau o'r cynnyrch o ardrethi annomestig a ail-ddosbarthwyd.

##### **Cyllideb**

Y datganiad sy'n diffinio cynlluniau ariannol y Cyngor dros gyfnod penodol o amser, blwyddyn fel arfer.

##### **Band D**

Y Dreth Gyngor sydd i fod i gwmpasu'r cartref cyffredin. Mae'n cynnwys eiddo gwerth hyd at £123,000 (prisiad yn seiliedig ar werthoedd eiddo 2003). Asesir eiddo mwy newydd ar yr hyn y byddai'r prisiad wedi bod yn 2003.

##### **Cyfwerth â Band D**

Nifer yr eiddo band D mewn ardal a fyddai'n codi'r un dreth gyngor â nifer wirioneddol yr eiddo ar bob band. Trosir eiddo i sylfaen gyfatebol i un band D. Er enghraifft, mae un band H yn cyfateb i ddau eiddo band D, gan fod trethdalwr mewn eiddo band H yn talu dwywaith cymaint o dreth gyngor.

##### **Gwariant cyfalaf**

Nodir y diffiniad at ddibenion cyfalaf yn adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003, sy'n nodi bod rhaid cyfalafu gwariant yn unol ag arferion priodol.

Bydd y gwariant y gellir ei gyfalafu yn cynnwys:

1. Caffael, adfer, gwella neu osod tir;
2. Caffael, adeiladu, paratoi, gwella neu amnewid ffyrdd, adeiladau a strwythurau eraill;
3. Caffael, gosod neu amnewid peiriannau a cherbydau symudol neu ansymudol;
4. Caffael cyfalaf cyfranddaliadau neu gyfalaf benthyciadau mewn unrhyw gorff corfforaethol
5. Gwaith y bwriedir iddo gynyddu'n sylweddol inswleiddiad thermol adeilad
6. Caffael neu baratoi rhaglen gyfrifiadurol

##### **Cynghorau Cymuned**

Cynghorau Cymuned yw'r cyrff cynrychioli swyddogol mwyaf lleol yng Nghymru, y dewisir eu haelodau bob pedair blynedd i gynrychioli ardal gyfan y cyngor cymuned.

##### **Cynllun Corfforaethol**

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn rhoi cyfeiriad strategol i waith yr Awdurdod i gyflawni ei weledigaeth ac yn nodi amcanion gwella allweddol y Cyngor ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae'n adlewyrchu'r ymrwymiad parhaus i weithio mewn partneriaeth ag eraill i

ddarparu gwasanaethau i'n cymunedau. Mae hefyd yn amlinellu sut y bydd ein blaenoriaethau'n cael eu datblygu.

### **Y Dreth Gyngor**

Dyma ffynhonnell trethiant lleol i'r awdurdod. Codir y dreth gyngor ar aelwydydd o fewn ei ardal gan yr awdurdod bilio, ac mae'n cynnwys y dreth gyngor ar gyfer awdurdodau'r Heddlu a Chynghorau Cymuned yn ogystal ag ardoll treth gyngor yr awdurdod ei hun. Dosberthir yr enillion i awdurdodau archebiant ac i'w defnyddio gan ei gronfa gyffredinol ei hun.

### **Sylfaen y dreth gyngor**

Ystyr sylfaen y dreth gyngor yw mesur capasiti trethadwy cymharol gwahanol ardaloedd o fewn y Fwrdeistref Sirol, ac fe'i cyfrifir yn unol â'r rheolau rhagnodedig. Mae pob eiddo domestig yn y Fwrdeistref Sirol wedi'i brisio gan y Swyddfa Brisio. Unwaith iddo gael ei brisio, dyrennir un o'r naw band prisio (Bandiau A i I) i'r eiddo. Caiff pob band ei luosi â ffactor penodol i ddod ag ef i'r hyn sy'n gyfwerth â Band D. Mae'r Sylfaen Dreth yn cynrychioli nifer yr anheddau y codir tâl arnynt yn yr ardal a fynegir fel cyfwerth â Band D, gan ystyried cyfanswm nifer yr esemptiadau, gostyngiadau a gostyngiadau band anabl, gyda'r Sylfaen Dreth net yn cael ei chyfrifo drwy ystyried cyfradd gasglu amcangyfrifedig y Cyngor. Mesurir y dreth gyngor fel yr hyn sy'n gyfwerth â 'Band D' fel y safon ar gyfer cymharu lefelau'r dreth gyngor rhwng ac ar draws awdurdodau lleol

### **Cynllun CTR**

Disodlwyd Cynllun Budd-dal y Dreth Gyngor gan gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (CTR) ym mis Ebrill 2013. Gosodir y Cynllun CTR yng Nghymru gan Reoliadau a wnaed o dan Atodlen 1B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012).

### **Cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi**

Mae'r rhain yn gronfeydd wrth gefn sydd wedi'u neilltuo at ddiben penodol.

### **Etholwyr**

Y rhai sydd â hawl i bleidleisio mewn etholiad.

### **Amcangyfrifon**

Dyma'r symiau y disgwylir iddynt gael eu gwario neu eu derbyn fel incwm, yn ystod cyfnod cyfrifyddu.

### **IFRS (Safonau adrodd ariannol rhyngwladol)**

Cyfres o safonau cyfrifyddu a ddatblygwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol (IASB). Nod IFRS yw darparu fframwaith byd-eang ar gyfer sut mae'r sector cyhoeddus a chwmnïau preifat yn paratoi ac yn datgelu eu datganiadau ariannol. Mae cael safon rhyngwladol yn arbennig o bwysig i sefydliadau mawr. Bydd mabwysiadu un set o safonau byd-eang yn symleiddio gweithdrefnau cyfrifyddu drwy ganiatáu i gwmni ddefnyddio un iaith adrodd drwyddi draw. Bydd un safon hefyd yn rhoi cipolwg gydlynol ar gyllid i gwsmeriaid ac archwilwyr. Ni ddylid drysu rhwng IFRS ac IAS (Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol), sef safonau hyn y mae IFRS bellach wedi'u disodli.

### **Ffioedd a thaliadau**

Mae rhai lefelau ffioedd yn cael eu pennu gan y llywodraeth – megis ffioedd cynllunio a thrwyddedu – tra bod gan gynghorau reolaeth dros eraill, megis taliadau parcio, llogi

adeiladau ac ati. Mae nifer fach o wasanaethau na chaniateir i Gyngorau godi tâl amdanynt – er enghraifft, addysg ysgol ac etholiadau.

### **Ardoll**

Mae Rheoliadau Cyrff Ardollau (Cyffredinol) 1992 yn caniatáu i gorff ardollau godi ardoll ar awdurdod perthnasol (e.e. Cyngor Bwrdeistref Sirol) yn unol â'r Rheoliadau hyn mewn perthynas ag unrhyw flwyddyn ariannol i dalu gwariant y corff ardollau y byddai pŵer praesept perthnasol wedi bod yn arferadwy mewn perthynas ag ef. Ystyr "pŵer praesept perthnasol" yw "mewn perthynas â chorff ardollau, unrhyw bŵer o dan unrhyw ddeddfiad a fyddai gan y corff hwnnw, ar wahân i adran 117 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988, mewn perthynas â'r flwyddyn ariannol a gychwynnodd ym 1990 i gyhoeddi praesept i wneud ardoll ar, neu i gael ei dreulio wedi'u talu gan, gyngor sir neu awdurdod codi tâl". Yn wahanol i braesept, ni chesglir ardoll gan dalwyr y dreth gyngor.

### **Grantiau'r Llywodraeth**

Cymorth gan y llywodraeth ac asiantaethau rhynglywodraethol a chyrff tebyg, boed yn lleol, yn genedlaethol neu'n rhyngwladol, ar ffurf arian parod neu drosglwyddo asedau i Gyngor yn gyfnewid am gydymffurfiaeth yn y gorffennol neu'r dyfodol â rhai amodau sy'n ymwneud â gweithgareddau'r Cyngor.

### **Gwariant net**

Gwariant gros namyn incwm.

### **MTFS (strategaeth ariannol tymor canolig)**

Cynllun yn mynegi sut y bydd y Cyngor yn ymdrechu i ddefnyddio ei adnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a'i ddyletswyddau statudol, gan gynnwys rheoli pwysau a risgiau ariannol dros gyfnod o 4 blynedd.

### **Ardrethi annomestig (NDR)**

Modd i fusnesau lleol gyfrannu at gost gwasanaethau awdurdodau lleol. Cesglir NDR gan awdurdodau bilio ar ran Llywodraeth Cymru, ac yna caiff ei ailddosbarthu ymhlith yr holl awdurdodau lleol ac awdurdodau'r heddlu ar sail Asesiad o Wariant Safonol a'r boblogaeth. Fe'u gelwir hefyd yn 'Ardrethi Busnes'.

### **Praesept**

Praesept a wneir gan awdurdodau archebiant ar awdurdodau bilio, sy'n ei gwneud hi'n ofynnol i'r awdurdod bilio gasglu incwm gan dalwyr y dreth gyngor ar eu rhan.

### **Cod Benthycia Darbodus**

Benthycia mwy na'r hyn a gefnogir gan Lywodraeth Cymru y mae'r awdurdod yn penderfynu y gall fforddio ei ad-dalu naill ai o arbedion a gynhyrchir o'r buddsoddiad neu o'r Dreth Gyngor.



Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr  
Swyddfeydd Dinesig  
Stryd yr Angel  
Pen-y-bont ar Ogwr  
CF31 4WB  
(01656) 643643